

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 7, 2008

Vol. XCIX Nr. 218

Reikia judėti bendros energetikos rinkos link

Varšuvoje vykusio Baltijos ir Vyšegrado grupės Vyriausybės vadovų susitikimo dalyviai. EPA-ELTA nuotr.

Vilnius/Varšuva, lapkričio 6 d. (ELTA) – Lietuvai dabar yra svarbiausia energetinis saugumas bei ekonominis konkurencingumas ir todėl tikimasi svarbių sprendimų Europos Vadovų Taryboje gruodžio mė-

nesį, energetikos klausimais kalbėdamas Varšuvoje vykusiame Baltijos ir Vyšegrado grupės Vyriausybės vadovų susitikime teigė Gediminas Kirkilas.

Lietuvos ministras pirmininkas Čekijos, Lenkijos, Slovakijos, Vengri-

jos, Estijos ir Latvijos Vyriausybės vadovams pabrėžė, kad reikia judėti bendros Baltijos valstybių energetikos rinkos sukūrimo link ir Lietuva jau šiandien pasiruošusi pradėti „SwedLit“ elektros tilto tiesimą. G. Kirkilo nuomone, elektros tiltas į Lenkiją yra svarbus žingsnis Baltijos valstybėms siekiant prisijungti prie UCTE sistemos.

G. Kirkilas pareiškė, kad trečiadienio susitikimas Varšuvoje reikšmingas jau vien todėl, kad visos šalys turi bendrą problemą, todėl kartu gali ieškoti jų sprendimo būdų.

Susitikime premjerai pasikeitė nuomonėmis apie šalių nuostatus derybose dėl klimato kaitos ir energetikos. G. Kirkilas pabrėžė, kad tikėtina, jog po Ignalinos atominės elektrinės (IAE) uždarymo Lietuvoje padidės kenksmingų dujų išmetimas, o tai sudaro papildomas problemas šalies ekonomikai.

Nukelta į 6 psl.

Europos Komisija ragina atnaujinti derybas

Briuselis, lapkričio 6 d. (AFP/BNS) – Europos Komisija (EK) paragino Europos Sąjungos (ES) naries kitą savaitę susitarti, kad būtų atnaujintos ES ir Rusijos bendradarbiavimo derybos, įšaldytos dėl Rusijos konflikto su Gruzija.

Kai po trumpo, rugpjūtį kilusio karo tarp Rusijos ir Gruzijos šios derybos nutrūko, 27 ES narės užsakė išsamų Europos santykių su Maskva

tirimą.

EK parengtame pranešime nurodoma, kad derybos dėl naujos ES ir Rusijos sutarties, kurioje būtų apibrėžta viskas – nuo energetikos iki žmogaus teisių – „turi tęstis“. „Pirmiausia todėl, kad derybos leistų ES siekti savų interesų Rusijoje. Antra, nes tai geriausias būdas bendrauti su Rusija bendros nuostatos pagrindu“, – pažymima EK pranešime.

„Kai ES kalba vienu balsu ir veikia kaip viena esybė, Rusija į tai atkreipia dėmesį“, – sako EK.

„Kitus derybų posėdžius reikia suplanuoti jau dabar“, – pabrėžia EK ir pažymi, kad kitą pirmadienį rengiamas ES užsienio reikalų ministrų susitikimas „bus proga ES narėms pasiekti bendrą susitarimą dėl derybų tęsimą“.

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Sporto naujienos. Futbolas. Sportas Lietuvoje (p. 2)
- Ar dešinieji Lietuvoje santykius su Rusija darys sudėtingesnius? (p. 3)
- Dainaviškiai pasiilgsta dainavimo, draugų ir... (p. 4)
- Iškilės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mažoji Lietuva (p. 8, 11)
- Kaleidoskope (8) (p. 9)
- Posėdžiavo XIV PLMKS organizacinis komitetas (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.68 LT
1 EUR — 3.45 LT

Sąjūdininkai pasiima valdžios priežiūros rūpesčius

Sąjūdininkai (iš kairės): Bronislovas Genzelis, Zigmas Vaišvila, Romualdas Ozolas. Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Vilnius, lapkričio 6 d. (ELTA) – Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės klubas (LPSIGK) siekia užimti aktyvią pilietinę politinę vietą šalyje ir tikisi ilgų bei galbūt labai nemalonių debatų su naująja valdžia.

Prieš šeštadienį rengiamą Sąjūdžio steigiamojo suvažiavimo 20-čio minėjimą klubo nariai spaudos konferencijoje pristatė savo veiklos gai-

res. Klubo nariai išpareigojo, kaip ir prieš 20 metų, sakyti tiesą apie valdžią, sekti jos veiksmus ir atvirai siūlyti išeitis šaliai svarbiais klausimais.

Pasak LPSIGK pirmininko Zigmo Vaišvilos, klubas nori atkreipti visuomenės dėmesį į tai, kas šiandien vyksta valstybėje, o vienas politinio gyvenimo atgaivinimo būdų yra Sąjūdžio ir kitų visuomeninių organizacijų parama.

KULTŪRA

MENAS LITERATŪRA MOKSLAS

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Paminėtas Vyriausybės 90-metis

Vilnius, lapkričio 6 d. (BNS) – Lapkričio mėnesį sukanka 90 metų nuo tos dienos, kai buvo sudaryta pirmoji Lietuvos Vyriausybė. Tai – viena svarbiausių valstybės įstaigų, atsakinga už kasdienį valstybės ir visuomenės gyvenimą.

Šis garbingas jubiliejus iškilmingai paminėtas Vyriausybės rūmuose. Čia atidaryta 1918–2008 m. vyriausybės bei jų veiklai skirta fotografijų paroda, kurią keletą mėnesių galės lankyti ir gyventojai. Vyriausybės posėdžių salėje surengtas šventinis minėjimas, kuriame dalyvavo visų keturiolikos vyriausybės nariai, iškilūs visuomenės veikėjai.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-06-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

V. OLŽYČ: AR DEŠINIEJI LIETUVOJE SANTYKIUS SU RUSIJA DARYS SUDĖTINGESNIUS?

Nuolatinis Kremlui palankus interneto svetainės Regnum.ru komentatorius Viktor Olžyč dešinių atėjimą į valdžią Lietuvoje vadina katastrofa jos santykiams su Rusija, bet šįkart jo vertinimai nuosaikesni. Žemiau pateikiame jo išsakytas mintis.

Taigi, viskas klostosi taip, kad po ilgos pertraukos Lietuvoje vėl bus dešiniųjų vyriausybė. Neva lojalios Rusijai Rolando Pakso ir Viktoro Uspaskicho partijos, galima sakyti, patyrė nesėkmę. Jų svajonė užgrobti valdžią teliko tik svajone. Ilgus metus valdė socialdemokratai pasirodė labai blogai ir, kaip rašo Lietuvos analitikai, perėjo į „politinių neūžaugų“ kategoriją. Jų sąjungininkai iš kairiųjų sparno apskritai į Seimą nepateko.

Keista, kad net pasibaigus Lietuvos rinkimams konservatoriai nepaskelbė jokie antirusiško pareiškimo. Stebėtina, kad Rusija visiškai išnyko iš jų kalbų. Ar tai tyla prieš audrą? O gal tai pasirengimas vaidinti atsakingą vaidmenį?

Tokia po rinkimų susiklosčiusi padėtis gana nemaloni, jeigu nepasakius – katastrofiška, Rusijai, Rusijos ir Lietuvos santykiams. Problema tik iš pirmo žvilgsnio atrodo paprasta. Manoma, kad atėję į valdžią konservatoriai pablogins tuos santykius. Pakanka prisiminti, ką siūlė kai kurie Seimo nariai iš Tėvynės Sąjungos–Lietuvos krikščionių demokratų partijos bloko įvykių Gruzijoje metu. Pavyzdžiui, jie žadėjo uždaryti tranzitą į Kaliningradą, pašalinti Rusiją iš Didžiojo aštuoneto, neleisti jos į PPO, įkurdinti NATO bazes Lietuvos teritorijoje. Jie ir toliau yra pagrindiniai iniciatoriai reikalauti iš Rusijos „atlyginti sovietinės okupacijos padarytą žalą“.

Rinkimų į Seimą išvakarėse būtent konservatoriai panaudojo rusofobijos kortą, ir tai davė rezultatą. Jie kvietė rengtis naujai Lietuvos okupacijai, gąsdino, kad valdžią šalyje paims „Kremliaus projektai“, tai yra R. Pakso ir V. Uspaskicho partijos. Likus keletui mėnesių iki rinkimų, konservatorių vadovas Andrius Kubilius rusišką kapitalą Lietuvoje pavadino grėsme nacionaliniam saugumui, o po savaitės tokią grėsmę išvėlgė ir Lietuvos investicijose Rusijoje. Jis paragino Lietuvos verslininkus trauktis iš Rusijos rinkos ir pinigą parduoti Vakarams.

Galų gale prieš pat rinkimus konservatoriai paskelbė kandidatus į visus ministrų postus, jeigu jiems teks formuoti Vyriausybę. Šiame sąrašė užsienio reikalų ministerijai numatyta vadovauti Vytautui Landsbergiui – atviram Rusijos kritikui per visus šiuos dešimtmečius. Taigi,

Lietuvoje klausama, kaip klostysis šalies užsienio politika, vadovaujant jai V. Landsbergiui. Kur jau daugiau dviejų šalių santykiai gali blogėti?

Nors yra ir kitokia nuomonė. Ar konservatoriai elgsis taip pat, kaip ir būdami opozicijoje? Žinovai vieningai teigia, kad konservatorių rinkimų programa – vienintelė apgalvota ir rimta, be tuščių žodžių, ne populistiškie. Ji pragmatiška ir apgalvota. Su ja daugelis sieja viltis išbristi iš krizės, jei aplink konservatorius bus suburta centro dešinės koalicija. Tačiau tas pragmatizmas nesuderinamas su santykiu su Rusija blogėjimu, nors su ja valstybę sieja glaudūs energetiniai ryšiai.

Bet atsakymai į klausimą, kodėl ir iki šiol, valdant socialdemokratams, Lietuvos ir Rusijos santykiai tik blogėjo, nėra lengvas. Blokuoti Lietuvos ir Rusijos santykius – Gedimino Kirkilo vyriausybės darbas. Diplomatinės Lietuvos pastangos sukurti ES „antirusišką bloką“ – ne dešiniųjų, bet kairiųjų nuopelnas. Nežmirškime, kad centro dešinės vyriausybėje dalyvaus dvi liberalios partijos, o jos krypta į verslo interesus. Ypač Broniaus Lubio pramoninkų konfederacija griežtai kritikavo kairiąją vyriausybę, kuri ėmėsi priešintis Rusijai krypties.

Lietuvos verslininkai kaip tik ir priešinosi aiškiai Vilniaus pozicijai santykiuose su Maskva. Juk ji kenkia jų interesams, mažina jų pelnus, kenkia verslui tiek Rusijoje, tiek Lietuvoje. Būtų keista, jei dvi liberalios partijos būsimoje Kubiliaus vyriausybėje dėl to tylėtų. O ir patys konservatoriai, nepaisant antirusiškos retorikos, bus priversti realiai peržiūrėti į priklausomybę nuo Rusijos energetikos. Kitu atveju netekę šilumos ir šviesos rinkėjai paklaus, kodėl dėl kažkokių neaiškių principų gadinami santykiai su stipriu kaimynu, nuo kurio priklauso jų kasdienis gyvenimas.

Tad keista, kad net pasibaigus rinkimams konservatoriai nepaskelbė jokie antirusiško pareiškimo. Stebėtina, kad Rusija visiškai išnyko iš jų kalbų. Ar tai tyla prieš audrą? O gal tai pasirengimas vaidinti atsakingą prieš tautą vaidmenį?

Gali būti, kad naujas žodis užsienio politikoje – tai ne kas kita, kaip bandymas pradėti nelauktą konstruktyvų dialogą ir naujus santykius su Rusija. Tai būtų tikrai netikėta. Santykiuose svarbu ne jausmai ir simpatijos, o pragmatizmas ir realus padėties suvokimas, kur šiuo metu atsėdūrusi šalis ir tauta. Kairieji to nesuprato.

Bet dešiniams, žinoma, reikia laiko, kad suvoktų tą naują vaidmenį – atsakomybę prieš savo šalį, žmonių gerovę. Sunku pasakyti, ar šio vaidmens kaita įvyks artimiausiu metu, bet, mūsų nuomone, galimybės tokiam posūkiui yra.

Sutrupinta.

Parengė ir iš rusų kalbos vertė
Česlovas Iškauskas

Paskutiniai tradicinės žurnalistikos mamutai

DALIA CIDZIKAITĖ

Praėjusią savaitę, spalio 29 d., JAV spauda pranešė apie šiais metais šimto metų sulaukusio, Boston mieste leidžiamo laikraščio „Christian Science Monitor“ (CSM) sprendimą nuo ateinančių metų balandžio mėnesio atsisakyti popierinio varianto ir tapti vien tik internetiniu laikraščiu. Viena iš pagrindinių tokio CSM leidėjų sprendimo priežasčių – pernelyg didelės spausdinimo bei pašto išlaidos, taip pat gerokai mažesnis prenumeratų ir apskritai skaitytojų skaičius. „The New York Times“ (2008 m. spalio 29 d.) duomenimis, 1970 metais CSM galėjo pasigirti 220,000 tiražu, dabar tas skaičius nukrito iki 52,000.

Pasak NYT žurnalistės Stephanie Clifford, CSM yra savotiška atgyvena dabartinėje žurnalistikoje – tai pelno nesiekiantis laikraštis, finansuojamas bažnyčios – The First Church of Christ, Scientist, prenumeratoriams pristatomas tradiciniu būdu – paštu. Vis dėlto, nepaisant, atrodo, tokių šiais laikais nepopuliarių ir atgyvenusių dalykų, šis laikraštis buvo apdovanotas 7 Pulitzer premijomis (Pulitzer Prizes) žurnalistikos srityje, JAV spaudos padangėje yra išsikovojęs gerą vardą už savo rimtus straipsnius ir ypač stiprias tarptautines apžvalgas.

Žengiant tokį žingsnį, CSM redaktorius John Yemma teigimu, bus sumažintos kasdieninės išlaidos, susijusios su tradiciniu spausdinimu bei siuntimu paštu, tai padės išlaikyti neuždarytus aštuonis biurus užsienyje, o tapus tik internetiniu laikraščiu yra vilties pritraukti ne tik daugiau skaitytojų, bet ir kuo daugiau jaunimo.

CSM nėra pirmasis laikraštis JAV, kuris popierinį laikraštį iškeis į internetą. Šiais metais mažesni laikraščiai tokie kaip „The Capital Times“ (Madison, WI) ir „The Daily Telegram“ (Superior, WI) paskelbė apie pasitraukimą iš tradicinės spaudos, nors pastarasis dukart savaitėje dar leis ir popierinį variantą.

Nesunku aukščiau išvardytas pastabas apie CSM pritaikyti ir kitais metais šimtmečio sulauksiančiam „Draugui“. Lietuviškoje spaudoje – tiek pačiame „Drauge“, tiek ir kitur – jau pasirodė keletas pamąstymų dėl dienraščio ateities, kuri, iškilus pastato, kuriame dienraštis įsikūręs, galimo pardavimo klausimui, pasidarė dar aktualesnė.

Dar vasarą man lankantis ateitininkų surengtoje šeimų stovykloje Dainavoje iš dr. Aldo Kriaučiūno gavau keturių puslapių tekstą, pavadintą „Planas padidinti ‘Draugo’ prenumeratorių skaičių“. Jis siūlo vietoj to, kad „Draugą“ platintume vardan patriotizmo, pagalvoti, kaip atgaivinti dienraštį pasinaudojant strategijos bei verslo principais. (A. Kriaučiūnas yra Krannert School of Management Strategy profesorius Purdue University.) Kaip vieną iš atspirties taškų ir argumentų A. Kriaučiūnas pasiūlo konkurenciją ir „Draugą“ lygina su kitais žinomais dienraščiais: „Draugas“ kainuoja 2,88 dol. į savaitę (leidžiamas 5 kartus per savaitę), pristatomas paštu; „New York Times“ kainuoja 6,70 dol. į savaitę (leidžiamas 7 kartus per savaitę), ribotose vietose pristatomas ryte, kitaip – paštu; „Chicago Tribune“ kainuoja 9,05 dol. į savaitę (eina 7 kartus per savaitę), ribotose vietose pristatomas ryte, kitaip – paštu.

Tad iš finansinės pusės „Draugas“ yra patrauklus – išvadą daro A. Kriaučiūnas ir klausia: ką dabartinis ar būsimas „Draugo“ skaitytojas gauna ar gaus iš vienerių metų dienraščio prenumeratos? Ir atsako: daugiau nei 250 vedamųjų, skirtų aktualioms šių dienų klausimams; 50 „Sveikatos“ skyriaus straipsnių, kurie padeda geriau ir sveikiau gyventi; 50 sporto apžvalgų apie Lietuvos ir išėivijos sportininkus; 50 „Mūsų stalui“ straipsnių su patarimais Jūsų namams ir virtuvei; 48 „Draugo“ kultūrinius priedus apie meną, literatūrą ir mokslą; daugiau nei 100 puslapių apie lietuvių organizacijų veiklą (skautus, ateitininkus, Lietuvos Vyčius ir kitas). Be šių skyrių taip pat yra žinių iš JAV ir viso pasaulio, lietuvių telkinių naujienos, skaitytojų pasisakymai, kalendorius apie lietuvių renginius Amerikoje ir dar daugiau.

Toliau plano autorius pateikia dienraščio rinkos apžvalgą, t.y. kas yra ar kas gali būti tie „Draugo“ skaitytojai. Galimą dienraščio rinką jis suskirsto į tris grupes: dabartinius, buvusius ir būsimus prenumeratorių, pastebėdamas, jog daugiau nei 90 proc. rinkos yra būtent paskutinėje – būsimų skaitytojų – grupėje.

Tai tik keletas ištraukų iš A. Kriaučiūno plano. Iš jo ir kitų pateiktų pasiūlymų aišku, kad pokyčiai ne tik reikalingi, bet ir įmanomi. Savo planą A. Kriaučiūnas užbaigia pasiūlymu susitikti su tais, kurie norėtų „Draugą“ pasukti į XXI amžių, pasitelkus strategijos ir rinkos analizę.

Nuo kitų metų norėdami paskaityti CSM (o turbūt ir keletą kitų laikraščių) su kavos puodeliu ryte sėdime prie kompiuterio, o ne prie paprasto valgomojo ar virtuvės stalo. Kur po metų ar dviejų sės „Draugo“ skaitytojai, o svarbiausia – kiek jų tai darys, priklausys nuo to, ar tik išklausysime pasiūlymus ir nieko nedarysime, ar išklausę sudarysime veiklos planą ir bandysime jį įgyvendinti, ar išdrįsime kitaip, naujai pažvelgti į įprastus mums dalykus, kai ko atsisakyti ir drąsiai žengti į artėjantį antrąjį šimtmetį. Kuo norime tapti: praeities mamutu ar retu, bet vis dėlto neišnykusiu, gerą vardą išsaugojusiu laikraščiu?

„Dainavos” choristai susirinkę į repeticiją.

Nuotr. iš „Dainavos” archyvo.

DAINAVIŠKIAI PASIILGSTA DAINAVIMO, DRAUGŲ IR...

LORETA TIMUKIENĖ

Lietuvių meno ansamblio „Dainavos” nariai pasirengimą naujam kūrybiniam sezonui pradėjo gerai nusiteikę, bet tuo pačiu – pasirošę įtemptai dirbti. Kaip juokaudamas sakė choro vadovas Darius Polikaitis, dainininkai repetuoti renkasi puikios nuotaikos, kadangi po vasaros „turbūt pasiilgę dainavimo, draugų ir... dirigento!”

Dainaviškiai rugsėjo 14 d. kartu su kitais Čikagos lietuvių chorais giedojo Šiluvos Marijos jubiliejinėse šv. Mišiose Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Pavasarį choristai buvo pradėję mokytis repertuarą, bet per vasarą daug kas užsimiršo, tad reikėjo paplušėti, norint laiku pasiruošti šventei. Po Šiluvos Marijos šventės dainininkų laukė ir tolimesni darbai.

Kas laukia „Dainavos” gerbėjų šį sezoną?

Artimiausiuose choro planuose – lapkričio 16 d. Pasaulio lietuvių centro ruošiamą kultūrinę popietę „Per tamsu”. Koncerte dalyvaus ne tik „Dainava” – šoks šokių grupės „Grandis”, „Spindulys”, dainuos Matulaičio misijos vaikų choras „Vyturys”, taip pat – ir „Dainavos” ansamblio vyrų vienetas, dalyvaus Maiornio lituanistinės mokyklos mokiniai bei Dainų ir šokio teatras „Pasaka”. Visi šie kolektyvai repetuoja Pasaulio lietuvių centro patalpose.

Kaip minėjo D. Polikaitis, ši popietė yra tarsi choro dovana Centru, kad jame būtų galima tinkamai įrengti naujosios salės scenos apšvietimą. Šia proga „Dainava” atliks lengvesnio žanro kūrinius – estradines dainas, lietuvišką klasiką.

Svarbiausias šio sezono renginys – 2009 m. kovo 8 d. bendras „Dainavos” ir pianistų Sonatos bei Roko Zubovų koncertas, skirtas Lietuvos tūkstantmečiui paminėti. Šį koncertą „Dainava” ruošia kartu su Lietuvos Respublikos generaliniu konsulatu Čikagoje. Lietuvos tūkstantmečio minėjimo renginiai vyks ne tik pačioje Lietuvoje, bet ir užsienyje. Kaip sakė choro vadovas, „Dainavos” atlikėjai įsitikinę, kad svarbu šia proga žinią apie Lietuvą skleisti visame pasaulyje. Todėl koncertas ruošiamas Harris teatre, Čikagos miesto centre (205 East Randolph), – kad apie mūsų šalį sužinotų ir platesnė amerikiečių visuomenė. Specialiai šia proga žinoma Lietuvos kompozitorė Nijolė Sinkevičiūtė parašė penkių dalių kūrinių chorui ir dviems fortepijonams „Lietuviška siuita”. Koncerto metu taip pat skambės Algirdo Martinaičio kantata „Gratulationes Lithuaniae” (parašyta 1000-mečio Dainų šventės proga), Ludwig van Beethoven „Chorinė fantazija” ir kiti kūriniai chorui ir dviem fortepijonams. D. Polikaitis pasidžiaugė gražiu bendradarbiavimu su konsulatu, o taip pat tuo, kad pasisekė į Čikagą pasikviesti garsius atlikėjus Sonatą ir Roką Zubovus. Juolab kad jiems tai bus

tarsi sugrįžimas į antrus namus. Juk ne taip seniai pianistai gyveno Čikagoje ir praturtino mūsų lietuvių visuomenės kultūrinį gyvenimą savo koncertais ir kitais muzikiniais projektais.

O šį sezoną karūnuos Pasaulio lietuvių dainų šventė Lietuvoje, kuri vyks liepos 1–6 d. Šiuo metu 35 nariai žada šventėje dainuoti, nors, kaip prisipažino choro vadovas, dainininkai neramiai seka ekonomines žinias tikėdamiesi, kad skrydžių bilietų kainos nekils.

Choristai jaučiasi pagerbti

Šiais metais choro gretas papildė daugiau negu dešimt naujų narių – tarp jų yra labai talentingų dainininkų. Tad šiuo metu chore dainuoja apie 65 nariai. D. Polikaitis sakė: „Drištu teigti, kad choras yra sustiprėjęs. Tai tikrai pačiu laiku, nes kovo 8 d. koncerto repertuaras yra puikus ir reikalaujantis daug pastangų.” Choristai ir jų vadovas džiaugiasi, kad atsirado proga bendrauti su kitais lietuvių muzikais ir kompozitoriais. Jie tikino esą pagerbti, jog kompozitorė N. Sinkevičiūtė pasitokėjo chorui ir patikėjo įgyvendinti jos kūrybinę vaizduotę bei atlikti jos kūrinių premjerą. Taip pat „Dainava” džiaugiasi bendravimu su lietuvių kilmės kompozitoriumi ir pianistu Vyta Bakšiu, gyvenančiu Bostone, kuris aranžavo Ludwig van Beethoven „Chorinę fantaziją” dviem

forte-pijonams. O gyvas bendravimas su Zubovais, kaip tikisi dainaviškiai, bus nuostabus patyrimas tiek choristams, tiek ir jų vadovui.

„Dainava” rengiasi paminėti Lietuvos jubiliejų

Kaip pasakojo D. Polikaitis, mintis surengti bendrą koncertą su pianistais Zubovais gimė prieš keletą metų. Tačiau dėl įvairių priežasčių kurį laiką tai buvo tik graži mintis. Šių metų kovo mėnesį choro vadovas, lankydamasis Lietuvoje, susisieko su Roku Zubovu. Buvo nutarta ilgiau nedelsti ir galvojama koncertą surengti 2010 metų pavasarį. Grįžęs į Čikagą D. Polikaitis šį projektą aptarė su konsulato atstovu Ramūnu Astrausku. Su tuometiniu gen. konsulu anksčiau buvo kalbėta apie šį sumanymą. R. Astrauskas pasiūlė koncertą surengti 2009 metų pavasarį, kada bus švenčiamas Lietuvos vardo paminėjimo jubiliejus. Viską aptarus buvo kibta į darbą ir – koncertas įvyks kovo 8 d.

O mintis užsakyti kūrinių šia proga kilo patiems Sonatui ir Rokui Zubovams, kurie dažnai bendrauja su kompozitore N. Sinkevičiūte Lietuvoje. Ji maloniai ėmėsi darbo – nors laiko buvo likę ne tiek daug! Kūrinys jau beveik parašytas – „Dainava” pradėjo repetuoti pirmąsias dalis. D. Polikaitis tvirtino esąs labai patenkintas kompozitorės darbu ir tikisi, jog ir klausytojams šis kūrinys bus įdomus ir patrauklus.

Skaitytojams primename, kad LMA „Dainava” repeticijos vyksta kiekvieną antradienį nuo 7:45 v. v. iki 9:45 v. v.

Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Kaip sakė choro vadovai, ypač yra laukiami balsingi vyrai.

Daugiau informacijos galite rasti tinklalapyje www.dainava.us arba parašę į info@dainava.us.

Iškilmės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse

ANTANAS PAUŽUOLIS

Čikagoje esančiose Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse yra palaidota tūkstančiai lietuvių. Jau daugiau nei 100 metų jie čia laidojami.

Daugelis žmonių yra susibūrę į Šv. Kazimiero sklypų savininkų draugiją. Šios draugijos valdyba kiekvienais metais sukviečia lietuvių visuomenę paminėti pirmųjų steigėjų, kurių dėka buvo įsteigtos šios lietuviškos kapinės, neturinčios panašių ir lygių visoje Amerikoje.

Šiais metais mirusiųjų paminėjimo iškilmes atidarė sklypų savininkų draugijos pirmininkė Birutė Vitkauskienė. Yra nusistovėjęs paprotys paminėjimo metu padėti lietuviškų spalvų vainiką, uždegti žvakę, kuriuos pašventina kapinių direktorius kun. Jonas Kuzinskas. Vainiką padėti yra pakviečiama kokia nors visuomenei nusipelnusi organizacija. Šį sykį tą padaryti buvo pakviesti „Lituanicos“ tunto skautai.

Pirmininkė pakvietė skautą Martyną Matutį sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnus, pritariant visiems susirinkusiems.

Kapinių direktorius kun. Kuzinskas sukalbėjo maldas, prisimindamas visus mirusius, pašventino vainiką ir vėlinių žvakę. Vainiką ir žvakę atnešė skautai: Andrius Markulis, Linas Aleksišūnas ir Audrius Aleksišūnas.

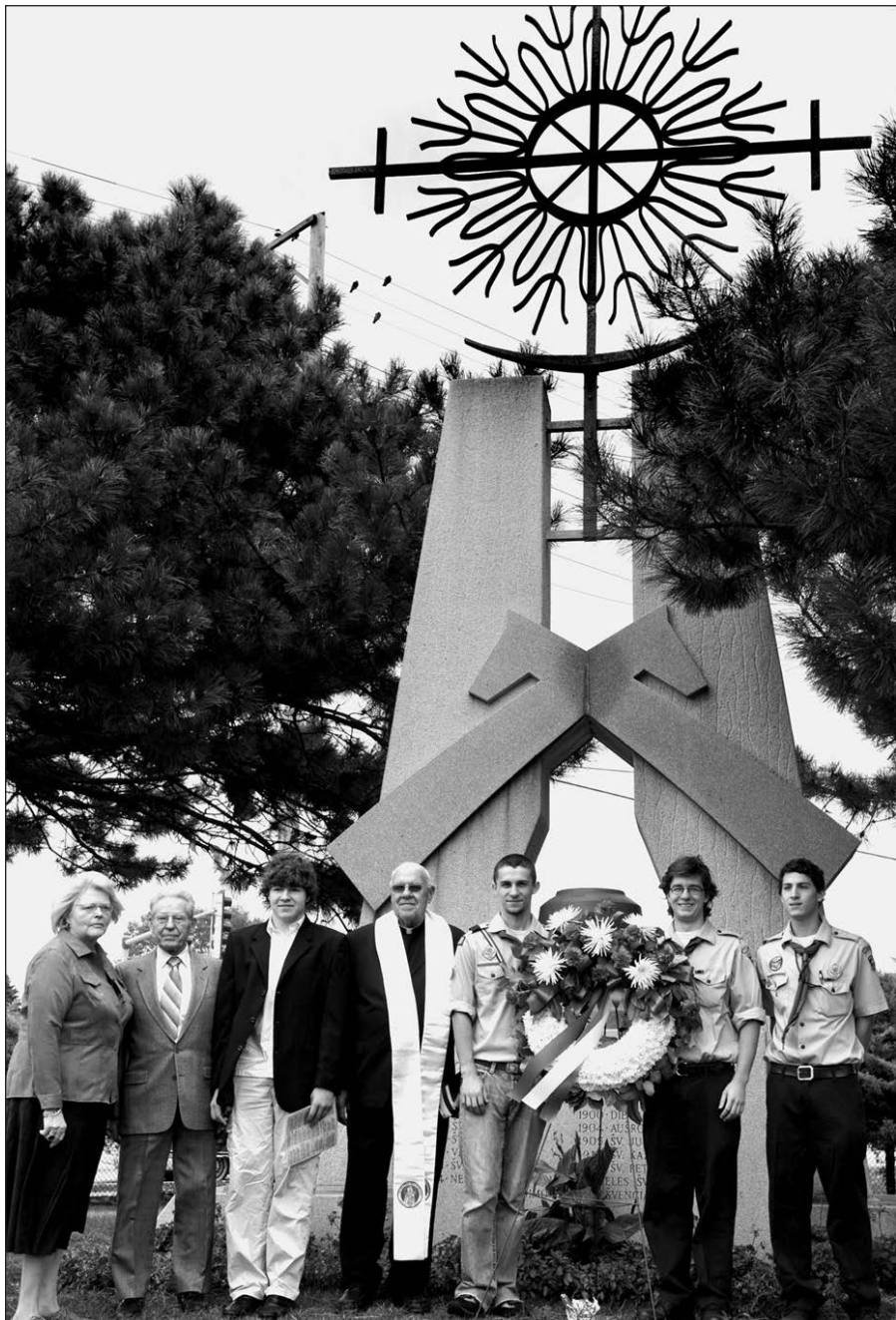
Sklypų savininkų draugijos reikalų vedėjas (anksčiau tą atlikdavo visuomenininkas Algis Regis, kuris

dėl amžiaus naštos yra išėjęs į pensiją) trumpai paminėjo šių pirmųjų įnašą į lietuviškų kapinių steigimą.

Kalbėtojas sakė perskaitęs labai prasmingą užrašą ant paminklo, kuriame yra užrašyti tokie žodžiai: „Palikome Tėvynę laikinai, kelionė prailgo amžinai.“ Daugelis iš mūsų buvo įsitikinę, kad greitai grįš į savo Tėviškės laukus, bet gyvenimo tėkmė padiktavo savo. Tą gerai numatė pirmieji emigrantai, todėl jie pasirūpino, kad turėtų nuosavą amžino poilsio vietą svetur. To meto sąlygomis steigti lietuviškas kapines buvo didžiulis ir labai rizikingas užsimojimas, nes mūsų tautiečiai patys sunkiai vertėsi. Vaikščiodami po pirmųjų kapavietes, stebėkite užrašus, gimimo ir mirimo metus, tai suteiks daug minčių lyginant praeitį su dabartimi.

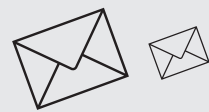
Sugiedojus giesmę „Marija, Marija“, sklypų savininkų draugijos pirmininkė padėjo Šaulių kuopai už dalyvavimą – jų buvimas visada suteikia daugiau iškilmingumo. Nuoširdžiausia padėka kun. Jonui Kuzinskui, kuris niekada neatsisako dalyvauti paminėjime. Ačiū „Lituanicos“ tunto skautams už dalyvavimą lietuvių kapinėse, suteikiant galimybę pažinti jas arčiau.

Po paminėjimo gausus dalyvių būrys pasklido po kapines, norėdamas aplankyti savus mirusius. Šventė buvo graži, vienintelis dalykas nuliūdinęs lankytojus ir vedėjus – tai kapinių administracijos nepasirūpinimas suteikti gerai veikiančią garso įrangą.

Iš k.: B. Vitkauskienė, A. Paužuolis, M. Matutis, kun. J. Kuzinskas, A. Markulis, L. A. Aleksišūnai. Jono Kuprio nuotr.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

DIRBANČIŲJŲ PRAKAITU NEDIRBANTIEMS

Bandau nepražiopsoti nė vieno Jono Urbono straipsnio, nes visi yra man įdomūs, ar jie būtų apie Lietuvos rūpesčius ar džiaugsmus, ar apie stropiai išdėstytą Amerikos rinkimų ligą.

Spalio 31 d. „Drauge“ buvo išspausdintas Urbono straipsnis apie JAV prezidento rinkimus, apie kandidatų senatorius John McCain ir Barack Obama. Pastarojo pažadėtą planą, pagal kurį siūloma išdalinti dirbančiųjų uždarbį mokesčių nemokantiems bedarbiams, šiek tiek sudrumstė „Joe the Plumber“, kuris abejojo šia jam abejotina idėja: dalyti jo uždirbtus pinigus kitiems. Toks planas, anot gerb. Urbono, daug kam primena komunistinį socializmą. Mano manymu, tai komunistinį socializmą primena mums, lietuviams, pergyvenusiems tai savo kailiu, bet ne didžiai amerikiečių visuomenei, kuri nieko panašaus dar nėra patyrusi.

Šia proga norėčiau pasidalyti su skaitytojais, neskaiciusiais š. m. spalio 29 d. „Chicago Tribune“ išspausdino A. Hart laiško laisvu vertimu. Eidamas į restoraną lauke prie durų

jis užtiko benamį su plakatu „Balsuokite už Obama – man reikia pinigų“. Restorane jį aptarnavo padavėjas su užrašu ant kaklaraiščio: „Obama 08“. Pavalgęs, jis prie sąskaitos nepridėjo nė vieno cento arbatpinigių ir nustebusiam padavėjui paaiškino, kad išbando Barack Obama uždario padalinimo sąvoką (redistribution-of-wealth concept), perduodant jo arbatpinigių tam lauke esančiam benamiui, kuriam, atrodo, trūksta pinigų. Daug negalvodamas, taip ir padarė – 10 dol. gavęs tinginys benamis labai apsidžiaugė, o sunkiai dirbantis padavėjas liko iš pykčio be žado ir itin susiraukęs, nes negavo savo įprasto atlyginimo už sąžiningą patarnavimą.

Bet per daug nepergyvenkime, senatoriui Obama tapus mūsų JAV prezidentu, taip blogai gal vis tiek nebus. Juk yra už mus turtingesnių ir jie pasidalins savo pertekliumi su mumis, duok Dieve, kad visi būtume apdrausti nuo ligos.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

BUCHANAN APIE BALTIJOS ŠALIS IR AMERIKOS INTERESUS

Aleksas Vitkus, aprašydamas žinomo komentatoriaus, daugelio knygų autoriaus ir respublikonų partijos politologo Patrick J. Buchanan kai kurias mintis jo neseniai išleistoje knygoje apie Miuncheno sutartį ir Antrąjį pasaulinį karą bei jo pasekmes, nepamiršo vienos tos knygos autoriaus minties 221 puslapyje, kuri tiesiog, beje, ir liečia šiandieninę Lietuvą.

Ten Buchanan štai ką rašo: „Taip, kaip Chamberlain (britų 1939 m. premjeras) davė karo garantijas Lenkijai, kurių jis negalėjo palaikyti, Amerika pradėjo išduoti NATO garantijas Varšuvos pakto nariams, Baltijos valstybėms ir greitai Ukrai-

nai ir Gruzijai. Jeigu priešiška valdžia, įsikūrusi Maskvoje, vėl okupuos tuos kraštus, mes turėtumėme paskelbti karą. Nors ir kaip mes branginame vėl išlaisvintą Lietuvą, Latviją bei Estiją, tų kraštų nepriklausomybė nėra ir niekuomet nebuvo gyvybiškai svarbi Amerikos interesams. Ir grėsmė netekti tų valstybių nepriklausomybės negali pateisinti karo su Rusija, apginkluotos atominiais ginklais.“

Būtų įdomu sužinoti, kaip tuo reikalu pasisako naujai išrinktas Amerikos prezidentas.

Nicholas I. Gemell
Crystal Lake, IL

KUR DINGO DETROITO LIETUVOS DUKTERYS?

Perskaičiusi Danutės Bindokienės straipsnį „Lietuvos Dukterys šventė jubiliejų“, („Draugas“, 2008 m. spalio 15 d.), tarp išvardintų Dukterų skyrių pasigedau Detroito Dukterų skyrius. Tas skyrius taip pat labai sėkmingai darbavosi artimo meilės, paguodos ir šalpos reikaluose, tiek čia Detroite, tiek ypač Lietuvoje.

Detroito skyrius, kaip ir Čikagos, laidojo vienišus lietuvius, lankė ligonius, vežiojo pas daktarus. Kam tik reikėjo pagalbos, mūsų sesės stengėsi padėti. Mūsų skyrius rūpinosi atvežtų vaikų gydymu ar operacijomis, juos slaugė savo namuose ir visai padėjo. Lietuvoje nupirko kaime namelį ir 3 ha žemės labai vargstančiai

motinai su šešiais vaikais. Siuntė jiems ir kitiems siuntinius ir rėmė pinigais. Panevėžyje globojo vaikų valgyklėlę, šelpė neįgalių vaikų būrelius ir t. t.

Detroito skyrius suruošė nemažai koncertų, pakviesdamas iš Čikagos, Toronto, Clevelando, net ir iš Los Angeles, chorus ir dainininkus. Pačios Dukterys pagamindavo vaišes, kad tik liktų daugiau pelno.

Man įdomu, kodėl gerb. D. Bindokienė visai pamiršo labai aktyviai veikusio su 80 narių skyrių?

Irena Alantienė,
Dirbusi įvairiose pareigose ir skyriaus valdyboje Redford, MI

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Vilnius, lapkričio 6 d. (ELTA) – Europos žurnalistų federacijos organizuota Europos žurnalistų protesto akcija „Pakilkime už žurnalistiką!“ lapkričio 5 d. vyko ir Lietuvoje. Lietuvos žurnalistai pasirinko šūkį: „Už garbingą žurnalistiką!“.

Piotro Romančiko (ELTA) nuotr.

Lenkijos įvykiai Lietuvos ekonomikos paliesti neturėtų

Vilnius, lapkričio 6 d. (Alfa.lt) – Lenkijos zlotui sparčiai krentant žemyn, baiminamasi, ar kaimyninėje šalyje esanti sumaištis nepersiduos Lietuvai. Specialistai tikina, kad Lietuvai baimintis nėra dėl ko.

Spėjama, kad artimiausiu metu Lenkijos zlotas euro atžvilgiu pamažu brangs. AB „SEB bankas“ specialistas teigė, kad Lenkijos zlotas yra toks pats, kaip ir kitos Vidurio Rytų Europos (VRE) šalių valiutos.

„Šios valiutos, kilus sumaiščiui finansų rinkose, ėmė staigiai smukti. Priežastis – kilus suirutėi finansų rinkose, rinkos dalyviai masiškai uždarinėjo sąskaitas doleriais ir kitų besivystančių šalių valiutomis“, – sakė bankininkas. Pasak jo, itin staigus akcijų kainų smukimas taip pat buvo nepalankus šioms valiutomis.

Specialistai mano, kad tolesni šių valiutų pokyčiai priklausys nuo kli-

mato finansų rinkose. „Jei įtampa didės, VRE šalių valiutos tikriausiai toliau pigs, ir priešingai“, – teigė banko atstovas.

Vengrijos nacionalinės valiutos – forinto – kurso smukimas, šalies ūkio plėtros tempo sulėtėjimas iki 2,5 proc. taip pat prisidėjo prie Lenkijos zlotų kritimo, nes tai paskatino investuotojus pasitraukti iš Vidurio Europos.

Sparčiai pingantis zlotas Lenkijoje sukėlė sumaištį: investuotojai parduoda lenkiškų įmonių akcijas, zlotus keičia į JAV dolerius, Šveicarijos frankus ir Japonijos jenas ir kitas valiutas, gyventojai atsisako planuotų kelionių.

„Litui toks scenarijus negresia, nes jis yra susietas su euru pastoviu kursu, kurį Lietuvos bankas be svyravimų išlaiko nuo 2002 m.“, – teigė banko atstovas.

Moksliniams tyrimams – ES parama

Vilnius, lapkričio 6 d. (ELTA) – Iš 2007–2013 m. Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų pagal priemonę „Intelektas LT+“ Verslo projektų atrankos komitetas pasiūlė skirti 36,6 mln. litų paramos. Pagal šią priemonę parama skirta 21 projektui – mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros privačiame sektoriuje aktyvumui didinti.

„Parama siekiama skatinti įmonių plėtrą ir naujų pažangių įmonių steigimą investuojant į mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros infrastruktūros kūrimą, taip pat paremti

įmones kuriant naujas tyrėjų, technikų, laborantų ir panašaus aukštos kvalifikacijos darbuotojų darbo vietas“, – aiškina Ūkio ministerijos sekretorius Arūnas Keraminas.

Iš viso pagal priemonę „Intelektas LT+“ buvo gautos 39 paraiškos, o jų prašoma parama sudarė 80,5 mln. litų. Iš 21 projekto, atitikusio visus reikalavimus, 18 parengė smulkaus ir vidutinio verslo įmonės bei 3 projektus pateikė didelės įmonės. Be to, 10 projektų, kuriems pasiūlyta skirti paramą, priskirtini aukštų ir vidutiniškai aukštų technologijų sritims.

Reikia judėti bendros energetikos rinkos link

Atkelta iš 1 psl. Premjerai taip pat kalbėjosi apie tarptautinę finansinę krizę ir jos poveikį savo šalių ekonomikoms.

Pasak Lietuvos Vyriausybės vadovo, kai kurių Europos Sąjungos (ES) valstybių pasiūlymai neturėtų silpninti bendro ES vaidmens. Lietuva palankiai vertina ketinimą sudaryti ES finansų krizės grupę.

Susitikime taip pat buvo aptarta ES Rytų kaimynystės politika. Lietuva, pasak premjero, pritaria Europos Vadovų Tarybos pavidimui Europos Komisijai lapkričio mėnesį pristatyti komunikatą dėl Rytinės partnerystės, kuris pakylės ES ir jos Rytų kaimynių bendradarbiavimą į kokybiškai naują lygį. G. Kirkilo nuo-

mone, daugiau dėmesio reikia skirti Baltarusijai. Ypač svarbu nedelsiant pradėti ES dialogą su Baltarusija dėl vizų kainų sumažinimo ir tokiu būdu prisidėti prie pilietinės visuomenės ir demokratijos stiprinimo.

Susitikime taip pat kalbėta apie ES ir Rusijos santykius, kurie gali būti normalizuoti tik Rusijai įgyvendinus išpareigojimus dėl karinių pajėgų išvedimo iš Gruzijos. „Jeigu atnaujinsime derybas su Rusija, susitaikysime su tuo, kas įvyko Gruzijoje po rugpjūčio 8 d.“, – sakė G. Kirkilas.

Susitikime taip pat kalbėta apie bendradarbiavimą transporto srityje ir ES išorinės sienos pralaidumo gerinimo klausimus.

Už sovietų agresijos menkinimą nebus baudžiama

Vilnius, lapkričio 6 d. (BNS) – Parlamentarai nepritarė Baudžiamojo kodekso pataisų projektui, kuriuo numatyta baudžiamoji atsakomybė už Sovietų sąjungos vykdytos agresijos bei genocido neigimą, menkinimą ar teisinimą.

Pagal konservatorės Vilijos Aleknaitytės-Abramkienės rengtą Baudžiamojo kodekso (BK) pataisų projektą, „tas, kas viešai žodžiu ar raštu pritarė Sovietų sąjungos ar nacistinės Vokietijos įvykdytai agresijai prieš Lietuvą, ją teisingai, menkino ar neigė, būtų baudžiamas bauda arba suėmimu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų“.

„Čia arti politinio persekiojimo. Turėsime politinių kalinių, – balsuoti prieš projektą parlamentarai ragino

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijai priklausantis Kęstutis Čilinskas. – Bus galima traukti baudžiamojon atsakomybėn už nuomonę, mintį.“

Anot Teisės ir teisėtvarkos komiteto, ši pataisa turėjo būti žingsnis siekiant, kad sovietų genocido nusikaltimai būtų įtraukti į Europos Sąjungos (ES) teisinį reglamentavimą.

2007 m. ES atnaujinus derybas dėl Pamatinio sprendimo dėl kovos su rasizmu ir ksenofobija, Lietuva siekia, jog straipsnius, kuriuose įtvirtinta valstybių pareiga imtis būtinų priemonių užtikrinti baudžiamumą už genocido nusikaltimų viešą neigimą ar teisinimą, papildytų sovietų agresijos, genocido, karo nusikaltimai.

R. Paksas toliau turės teisę vadintis prezidentu

Vilnius, lapkričio 6 d. (BNS) – Seimas priėmė nutarimus, kurie nūšalintam prezidentui Rolandui Paksui ir toliau leis prisistatyti prezidentu. Parlamentarai priėmė prezidento įstatymo pataisas, kuriose kalbama apie šalies vadovo darbo užmokestį, mokesčius, garantijas jo sutuoktiniui.

Konservatorių frakcijos narys Saulius Pečeliūnas į pataisas buvo įtraukęs ir siūlymą, kad prezidento vardo netenka per apkaltą iš šalies vadovo pareigų pašalintas asmuo.

Tačiau R. Pakso vadovaujamos „Tvarkos ir teisingumo“ partijos frakcijos vadovas Valentinas Mazuronis savo ruožtu tokią pataisą pasiūlė išbraukti.

S. Pečeliūnas anksčiau sakė savo siūlymą grindžiantis tuo, kad „prezi-

dento vardo palikimas iki gyvos galvos yra ypatingos pagarbos asmeniui ženklas“, o per apkaltą pašalintas šalies vadovas „tokios pagarbos nenu-sipelno“.

Per visoje Europoje pirmą prezidento apkaltą 2004 metų balandį iš šalies vadovo pareigų pašalintas Rolandas Paksas šiuo metu aktyviai dalyvauja savo vadovaujamos partijos „Tvarka ir teisingumas“ rinkimų kampanijoje. Partiečiai nevengia R. Pakso rinkėjams pristatyti kaip buvusio prezidento.

Dėl to, kad buvo pašalintas apkaltos keliu, R. Paksas jau anksčiau neteko valstybinės rentos, kitų privilegijų, tačiau įstatymiškai iki šiol išsaugojo teisę vadintis prezidentu.

Europos Komisija ragina atnaujinti derybas

Atkelta iš 1 psl. Kiek vėliau, lapkričio 14 d., Nicoje rengiamas ES ir Rusijos viršūnių susitikimas.

ES ir Maskvos santykių apžvalga pasirodė praėjus dviem dienoms nuo Lietuvos ir Lenkijos prezidentų bendro pareiškimo, jog derybų su Rusija negali būti, kai Rusija ne iki galo laikosi paliaubų su Gruzija.

Lapkričio 2 d. Lietuvos ir Lenkijos prezidentai Valdas Adamkus ir Lech Kaczyński paskelbė bendrą pareiškimą dėl Rusijos kariuomenės išvedimo iš Gruzijos. Šių šalių vadovai tada nurodė, kad šiuo metu, kol kariuomenė neišvesta, būtų per anksti atnaujinti derybas dėl naujo partnerystės susitarimo su Rusija.

Toliau EK pranešime pažymima, kad Rusijos karinė kampanija Gruzijoje ir atskilusių Gruzijos sričių – Pietų Osetijos bei Abchazijos – pripažinimas nepriklausomomis valstybėmis „gerokai aptemdė ES ir Rusijos santykius“.

ES pasiuntė savo stebėtojus į Gruziją, bet jiems neleidžiama įžengti į šias dvi sritis. „Rusijai reikia ES“, – sakoma pranešime, pabrėžiančiame Rusijos energijos ir žaliavos eksportą į Europą.

Rusija, kaip ES prekybos partnerė, užima trečią vietą, be to, prekybos apimtys per metus padidėja beveik 20 proc., o ES yra didžiausia investuotoja Rusijoje.

ES santykių su Rusija vertinime dar reiškiamas susirūpinimas dėl žmogaus teisių padėties ir perspėjama, kad tarp Maskvos išpareigojimų ir tikros padėties yra „vis didėjantis atotrūkis“.

Pastaruoju metu ES ir Rusijos santykius reglamentuoja 1997 m. Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas, kuris buvo sudarytas tuo metu, kai gerokai silpnesnė Rusija kilo iš buvusios Sovietų Sąjungos griuvėsių.

Jos dabartinė, kategoriškesnė nuostata kelia nerimą buvusioms Rusijos favoritėms, tarp kurių ryškiausias yra Lietuva ir Lenkija.

Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev nesistengia raminti jų susirūpinimo, kaip rodo trečiadienį jo sakytą kalbą, kurioje nurodyta, kad Rusija išdėstys daugiau raketų Kaliningrado srityje ir palei rytinę ES sieną prieš JAV plečiama priešraketinės gynybos skydo objektus Lenkijoje ir Čekijoje.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

B. Obama pradeda burti savo komandą

Illinois atstovaujantis senatorius B. Obama per rinkimus savo varžovą, 72 metų respublikoną John McCain. siutriuškino savo įkvepiančia vilties ir permainų žinia. **SCANPIX** nuotr.

Čikaga, lapkričio 6 d. (AFP/BNS) – Po istorinės rinkimų pergalės džiaugsmo Barack Obama ėmėsi sudaryti prezidento komandą, kurios laukia kalnas problemų, tarp jų – ekonomikos krizė ir karai Irake bei Afganistane.

Pirmuoju juodaodžiu Amerikos prezidentu tapęs demokratas jau išsisuko nuo viešo dėmesio, bet prasi-dėjo užkulisinė veikla – jo komandos, kuri rūpinsis valdžios perėmimu prieš sausio 20 d. įvyksiančią inauguraciją, būrimas.

Sunkią ekonomikos krizę, kurią 47 m. B. Obama paveldės po inauguracijos, ir didžiulį laukiantį darbą iš karto priminė beveik 500 punktų kritęs indeksas „Dow Jones“, taip reagavęs į didelės recesijos baimę, kuri atsinaujino po begalės negatyvių finansinių duomenų Azijoje.

Demokratai sako, kad B. Obama savo administracijos vadovu paprašė būti kovingą Kongreso narį ir buvusį Bill Clinton padėjėją Rahma Emanuel, kuriam yra 48 metai. Šios pareigos yra labai svarbios, nes padeda nustatyti administracijos tempą.

B. Clinton, kuris iki šiol buvo paskutinis Baltuosiuose rūmuose šeimininkavęs demokratas, savo kabi-

neto sudėtį paskelbė kelios savaitės po išrinkimo, tačiau B. Obama negali sau leisti tokios prabangos, kai JAV administracija duoda 700 mlrd. dolerių finansinę pagalbą Wall Street.

B. Obama jau užsiminė, kas galėtų perimti išdo sekretoriaus pareigas. Praėjusią savaitę jis CNN sakė, kad tarp jo patarėjų ekonomikos klausimais yra B. Clinton išdo sekretorius, 53 metų Larry Summers, buvęs Federalinės atsargų sistemos vadovas, 81 metų Paul Volcker ir investuotojas, 78 metų milijardierius Warren Buffett.

Žiniasklaida taip pat mini 47 metų Timothy Geithner, kuris, kaip New York federalinės atsargų sistemos prezidentas, buvo atsakingas už staigų JAV centrinio banko veiklos rinkose protrūkį.

B. Obama savo pergalės kalboje, kurią vėlai antradienį pasakė 240-čiai tūkst. Čikagoje susirinkusių žmonių ir milijonams televizijos žiūrovų Amerikoje bei užsienyje, minėjo tą daugybę sunkumų, kurie jo laukia.

Nors jo padėjėjai nepranešė apie jokias suplanuotas spaudos konferencijas, B. Obama negali tylėti pernelyg ilgai, nes nuo finansinės krizės kenčiantys rinkėjai laukia iš savo būsimojo prezidento patikinimų ir vadovavimo.

Kitą dieną po tokio politinio žemės drebėjimo, kokio nebuvo nuo Ronald Reagan pergalės 1980 m. rinkimuose, B. Obama paskyrė svarbius pareigūnus į savo pereinamąją komandą, kuri ateinančias 75 dienas rengsis jo inauguracijai ir vėlesniam prezidentavimui.

Pereinamajai komandai Washington vadovaus buvęs B. Clinton administracijos vadovas John Podesta, buvęs B. Obama biuro Senate vadovas Pete Rouse ir artima išrinktojo prezidento draugė Valerie Jarrett.

Pereinamoji komanda prižiūrės kandidatų į ministrų kabinetą patikrinimą ir rengs itin svarbius pirmuosius politinius naujosios administracijos veiksmus.

Ukraina nori bevizio režimo su Europos Sąjunga

Vilnius, lapkričio 6 d. (Lietuvians.com) – Europos Sąjunga (ES) pradėjo diskusijas su Ukraina dėl bevizio režimo įvedimo šios šalies piliečiams. Kijevas tikisi sulaukti bevizio režimo 2012 m.

„Tai labai svarbus įvykis Ukrainos-Europos Sąjungos santykiuose“, – kalbėjo Ukrainos užsienio reikalų ministras Volodymyr Ogrzyzko.

„Mes įsitikinę, kad procesas neturėtų tęstis dešimtmečius, turėtų pakakti kelerių metų, labai svarbu procedūras pabaigti iki 2012 metų“, – taip pat pažymėjo jis.

ES teisingumo komisaras Jacques Barrot nelinkęs nustatyti galutinės datos visoms 27 Sąjungos šalims. Jo manymu, taip pat svarbu pasirūpinti dokumentų saugumu bei apsaugoti nuo nelegalios imigracijos. J. Barrot pažymėjo, kad ES labai tikisi, jog Ukraina imsis rimtų žingsnių kovoje su organizuotu nusikals-

tamumu, prekyba žmonėmis ir pinigų plovimu. „Linkime Ukrainai sukurti stiprią ir nepriklausomą teisėtvarkos sistemą“, – sakė komisaras.

Ukraina vizas ES piliečiams panaikino 2005 m. Savo ruožtu ES sumažino vizų išdavimo mokesčius ukrainiečiams. Vis dėlto, J. Barrot manymu, kai kurių šalių vizų mokesčiai vis dar yra pernelyg dideli.

Tuo tarpu Tarptautinis valiutos fondas (TVF) Ukrainai paskyrė beveik 16,5 mlrd. JAV dolerių paskolą, mėgindamas atgaivinti finansų krizės krečiamą šalies ekonomiką, praneša BBC. Ši paskola Ukrainai bus išdalinta per 2 metus, o pirmoji 4,5 mlrd. JAV dolerių pagalba šalį pasieks netrukus. TVF spėja, kad Ukraina kitais metais patirs rimtą ekonominį nuosmukį, todėl tikimasi, kad lankstaus valiutos kurso įvedimas padės atgaivinti ekonominį ir finansinį stabilumą šalyje.

EUROPA

BRIUSELIS

NATO „rimtai susirūpino“ dėl to, ar Rusijos planai Kaliningrado srityje išdėstyti raketas yra suderinami su ginklų kontrolės susitarimais, sakė organizacijos atstovas. „Jei tie pranešimai bus patvirtinti, tai sukels rimtą susirūpinimą dėl derinimosi su jau esančiais ginklų kontrolės susitarimais, kurie yra svarbūs Europos saugumui“, – pažymėjo atstovas Robert Pszczel. „Be to, raketų ‘Iskander’ išdėstymas Kaliningrado regione nepadės NATO ir Rusijai gerinti savo santykių“, – pridūrė jis.

MADRIDAS

Ispanija atmetė tarptautinio teroristų tinklo „al-Qaeda“ vadovo Osama bin Laden sūnaus Omar prašymą suteikti politinį prieglobstį, pranešė Ispanijos vyriausybė. Prieš kelis mėnesius Omar Osama bin Laden nebuvo išduotas leidimas gyventi Jungtinėje Karalystėje su šios šalies pilietybę turinčia žmona. 28 metų vyriškis, kuris ragino savo tėvą atsakyti smurto, aiškino negalintis gyventi Artimuosiuose Rytuose, nes dėl pacifistinių pažiūrų jo gyvybei ten gresia pavojus.

RYGA

Latvijos užsienio reikalų ministerijoje pasirašytas protokolas dėl Latvijos ir Rusijos sienos ženklavimo užbaigimo, pranešė Užsienio reikalų ministerija. Tuo buvo juridiškai užbaigtas Latvijos ir Baltarusijos valstybinės sienos nustatymas, trukęs ilgiau nei 10 metų.

VATIKANAS

Popiežius Benediktas XVI savo kalboje pirmajam Vatikano katalikų ir musulmonų forumui pabrėžė religijų laisvės svarbą. „Politiniai ir religiniai vadovai yra įpareigoti užtikrinti kiekvieno individo sąžinės laisvę ir religijų laisvę“, – sakė pontifikas.

RUSIJA

MASKVA

Rusija nori, kad Europos Sąjunga (ES) atsiųstų į Gruziją daugiau savo stebėtojų dėl „trapios padėties“ šioje šalyje, sakė šaltinis Kremliuje. „Dabar stebėtojų yra 300. Turime padidinti jų skaičių, kad išspręstume trapią padėtį“, – sakė šaltinis. Jis kaltino Gruziją provokacijomis tuose rajonuose, iš kurių spalio 8 d. pasitraukė Rusijos pajėgos ir kuriuose po to buvo išdėstyti stebėtojai.

AZIJA

TIMPU

Himalajų regione esančioje uždaroje Butano karalystėje karūnuotas naujasis karalius – jauniausias pasaulyje demokratinės šalies vadovu tapo 28 metų Jigme Khesar Namgyel Wangchuck. Jo laukia pagrindinis iššūkis – apsaugoti Butaną nuo pernelyg didelės globalizacijos.

CHARAS

Pakistano etninių puštūnų genčių vadovų susitikime, kuris vyko šalies šiaurės vakaruose esančiame Badžauro regione, sprogdus bombai, 8 žmonės žuvo ir dar mažiausiai 45 buvo sužeisti, pranešė Pakistano vyriausybės pareigūnas. Pasak vieno regiono pareigūno, bomba buvo susprogdinta nuotoliniu sprogdikliu. Pakistano saugumo pajėgos Badžaure kaunasi su „al-Qaeda“ ir talibų kovotojais, o šalies valdžia skatina valietines gentis kurti sukarintus dalinius, kurie kovotų su sukilėliais.

BEIJING

Aukštas Kinijos pareigūnas pareiškė į Beijing atvykusiems Dalai Lamos pasiuntiniams, kad Beijing neketina svarstyti Tibeto „dalinės nepriklausomybės“ klausimo, pranešė Kinijos valstybinė žiniasklaida. „Nepriklausomai nuo laiko ar aplinkybių apie Tibeto nepriklausomybę negali būti kalbos“, – sakė aukštas Kinijos komunistų partijos pareigūnas Du Qinglin.

Atlantic Express

Sveikina visus su artėjančiomis Šv. Kalėdomis

ir primena visiems, norintiems laiku suspėti savo artimuosius ir draugus Lietuvoje pasveikinti su Šv. Kalėdomis, jog siuntinius siunčiamus oro paštu būtina pristatyti į mūsų surinkimo punktus iki

LAPKR.

25

708-599-9680   www.atlanticexpresscorp.com

MAŽOJI LIETUVA

Konferencija Karaliaučiuje

**EMILIJA ALGAUDĖ
BUKONTIENĖ**

Kraupiškio (Uljanovo) vidurinės m-los mokytoja

Spalio 16-17 dienomis Rusijos valstybiniame I. Kanto universitete, Kaliningrade vyko Tarptautinė mokslo konferencija tema „Lingvistinės minties raida XVI-XXI amžiuje“, skirta Danieliaus Kleino „Gramatikos“ („Gramaticae Litvanicae“) 355 metų sukakčiai paminėti. Renginį organizavo Lietuvių kalbos institutas ir I. Kanto universitetas.

Konferencijoje dalyvavo Lietuvos aukštųjų mokyklų dėstytojai, Lietuvių kalbos ir Literatūros bei tautosakos institutų darbuotojai, Karaliaučiaus krašte dirbantys lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojai, I. Kanto universiteto dėstytojai ir studentai, besimokantys lietuvių kalbos, garbės svečiai: Lietuvos Respublikos gen. konsulas Kaliningrade **Viktoras Baublys**, kultūros atašė **Arvydas Juozaitis**, I. Kanto universiteto rektorius **Andrej Klemešev** ir prorektorius mokslo reikalams **Genadij Fiodorov**.

I. Kanto universiteto rektorius **Andrej Klemešev** pabrėžė, kad kultūros, istorijos pažinimas, domėjimasis kultūriniu palikimu – labai svarbūs klausimai. Rektorius kalbėjo apie jo vadovaujamo universiteto bendradarbiavimą su Lietuvos universitetais, pasidžiaugė, kad šiais mokslo metais lietuvių kalbos mo-

kosi 69 studentai.

Jolanta Zaborskaitė, lietuvių kalbos instituto direktorė, sakė, kad tai jau ketvirtoji konferencija, kurią surengta kartu su I. Kanto universitetu, kad gera linkme vystosi akademiniai ir moksliniai šių aukštųjų mokyklų ryšiai.

Lietuvių kalbos mokytojų asociacijos Karaliaučiaus krašte pirmininkas **Aleksas Bartnikas** apibūdino organizacijos veiklą ir pasidžiaugė, kad Kaliningrado srityje gyvena beveik vienas milijonas gyventojų, iš jų apie 20 tūkstančių lietuvių. Domėjimasis lietuvių kalba srityje prieš dvidešimt metų, kai kūrėsi pirmieji lietuvių kalbos būreliai ir fakultatyvai, išaugo. Dabar lietuvių kalba ir etnokultūra dėstoma 24-ose srities mokyklose, mokosi beveik tūkstantis moksleivių, veikia lietuviška darželio grupė, dirba 28 mokytojai. Paramą šiame darbe teikia Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie LR vyriausybės (TMID), Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerija, Mažosios Lietuvos Lietuvių draugija Čikagoje, Mažosios Lietuvos fondas, LR konsulatai Kaliningrade (Karaliaučiuje) ir Sovetske (Tilžėje), srities institucijos.

Violeta Lopatienė, dėstanti lietuvių kalbą I. Kanto universitete, pasidžiaugė, kad konferencijoje dalyvauja gausus būrys studentų, kad susidomėjimas lietuvių kalba universitete sparčiai auga. Ji sakė, kad būtų gerai, jog I. Kanto universiteto stu-

dentai studijuotų Lietuvoje. Dabar lietuvių kalbos pamokas Kaliningrado mokyklose vesti jau padeda jos studentai.

Kanto universiteto Filologijos ir žurnalistikos katedros vedėja **Larisa Kolobkova** apžvelgė lituanistikos kelią jų universitete. Pirmoji tokia konferencija organizuota 2005 m. gegužės mėnesį, kai I. Kanto universitete buvo atidarytas lietuvių kalbos kabinetas. Vėliau organizuotose konferencijose buvo paminėtos Lietuvių kalbos seminaro vedėjo, I. Kanto universiteto profesoriaus, įžymaus XIX a. antrosios pusės kalbininko Fridričo Kuršaičio 200-osios gimimo metinės. Taip pat pažymėti kalbininkai Augustas Šleicheris ir Kristijonas Gotlybas Milkus, žodyno ir gramatikos autorius. I. Kanto universiteto studentai dalyvavo konferencijose Vilniuje ir Sovetske (Tilžėje), pabuvojo lietuvių kalbos vasaros kursuose ir stažuotėse Lietuvoje. Bendradarbiavimo partneriai – TMID, Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija, LR konsulatas Kaliningrade.

Dr. Liucija Citavičiūtė iš Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto supažindino su surastu 1659 m. D. Kleino laišku kurfiurstui dėl lietuviško giesmyno. Keturių lapų laiške numatyti artimiausi prioritetai: paruošti lietuvių kalbos gramatiką, žodyną ir išleisti Bibliją.

I. Kanto universiteto doc. fil. m. k. **Irinės Fiodorovos** pranešimo tema – Maskvos Rusijos raštijos veikėjų požiūris į gramatiką pagal XVI a. kalbinių veikalų duomenis.

Prof. habil. dr. **Aldona Paulauskienė**, dirbanti Kauno technologijos universitete, Humanitarinių mokslų fakultete, palygino **D. Kleino** ir **Kristupo Sapūno** gramatikas. K. Sapūnas – raštijos darbuotojas, padėjęs Kleinui leisti gramatiką, parašęs „Lietuvių kalbos gramatikos metmenis.“

Lietuvių kalbos instituto dr. **Birutė Triškaitė** kalbėjo apie D. Kleino gramatikų įtaką rankraštinio žodyno „Clavis Germanio-Lithvana“ sudarytojui.

Dokt. **Mindaugas Šinkūnas**

(Lietuvių kalbos institutas) konferencijos dalyvius supažindino su D. Kleino ortografija – teorija ir praktika.

Vilniaus universiteto dr. **Vilmos Zubaitienės** pranešimo tema – vardžodžiai XVII–XVIII a. Mažosios Lietuvos gramatikose.

Prof. dr. **Grasilda Blažienė** kalbėjo apie Kaliningrado srities baltiškuosius oikonimus ir kvietė jaunąją kartą domėtis šia mokslo sritimi.

Lietuvių kalbos instituto prof. dr. **Danguolė Mikulėnienė** apžvelgė lietuvių kalbos tarmes nuo D. Kleino iki A. Šleicherio, jų įvairovę, supažindino su tarmių žemėlapiu.

Dokt. **Lina Plaušinaitytė** iš Vilniaus universiteto kalbėjo apie gramatinės informacijos pateikimą J. Brodovskio žodyne. **Jokūbas Brodovskis** – žymiausias XVIII a. Mažosios Lietuvos žodynininkas, parengęs 2-jų tomų „Vokiečių-lietuvių ir lietuvių-vokiečių žodyną“, pradėjęs naują lietuvių leksikografijos etapą. Žodynas turi enciklopedinių bruožų, jame gausu sinonimikos, patarlių, priežodžių, mįslių.

Klaipėdos universiteto dr. **Žavinta Sidabraitė** skaitė pranešimą K. G. Milkaus giesmių redagavimo pobūdį. Kristijonas Gotlybas Milkus – Mažosios Lietuvos kalbininkas, vienas iš pasaulietinės lietuvių poezijos pradininkų, giesmių kūrėjas ir vertėjas, nusipelnęs savo kalbiniais darbais: parengė „Lietuvių-vokiečių ir vokiečių lietuvių kalbų žodyną“, kuris buvo populiariausias ne tik Mažajoje Lietuvoje, bet ir Didžiojoje Lietuvoje, gramatiką, giesmyną.

***

Antrąją konferencijos dieną vyko darbas sekcijose. Vienoje jų pranešimus skaitė doc. habil. dr. **Tomas Hoskovec** iš Brno, prof. fil. m. dr. **Genadij Berestnev** iš Rusijos valstybinio I. Kanto universiteto, doc. fil. m. k. **Tatjana Škopenko** iš to paties universiteto. Lietuvių kalbos instituto dr. **Nijolė Čepienė** kalbėjo apie Karaliaučiaus istorinius rankraščius Vilniuje.

Nukelta į 11 psl.

Jono Glinskio nuotr.

IŠNUOMOJA

PINE BLUFF, ARKANSAS LIETUVIAMS, KURIE GAMINTŲ SKANŲ LIETUVIŠKĄ MAIŠTĄ, IŠNUOMOJAMAS RESTORANAS, KURIS TIKRAI TURĖTŲ DIDELĮ PASISEKIMĄ.
Tel. 501-663-7579
Marija

Išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 pl.
Naujesniame name.
Tel. 708-656-6599

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

**MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO**

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

Skelbimų skyriaus
tel. 773-585-9500

Lietuva kaleidoskope

Indrė Tijūnėlienė

Nr. 8

Kūčių vakarą praleidome su Donato pusėsierių šeimomis jo dukterėčios Rasytės bute. Buvo jauku tarp giminių laužti kalėdaičius, ragauti tradicinius Kūčių patiekalus, miela buvo matyti, kaip jos dukrytės tikrino, ar tikrai ant stalo yra dvylika valgių, įskaičiuojant duoną. Gėrėme spanguolių kisielių, krintome namuose keptus kūčiukus, skanavome miške rinktomis mėlynėmis žėlėje, grožėjomės žvilgančio cukraus krašteliu puoštomis žėlės taurelėmis. Šilti jausmai liejosi, kai mergytės ne tik džiaužėsi gautomis dovanėlėmis, bet ir visiems įteikė pačių padarytą atvirutę ir dovanėlę.

Išskubėjome į Bernelių Mišias Arkikatedroje. Nors stengėmės atsirasti užtenkamai anksti, jau nebuvo jokių vilčių rasti sėdimą vietą. Mišias aukojo kardinolas Bačkis, kun. R. Doveika su kitais dvasininkais.

Kalėdų dieną praleidome su mano pusėsierės Vitalijos šeima jos sūnaus Arūno namuose. Su jais visuomet smagu, nes Vitalija yra gydytoja, jos vyras architektas ir nepaprastas dailininkas, Arūnas su žmona – pianistai, jo brolis Mindaugas – skulptorius, o jo žmona – keramikė. Arūno ir Mindaugo vaikai yra įvairių fakultetų studentai, ragavę ir užsienio, tad pokalbiams temų netrūksta.

Vienas žiemos kelionės tikslas buvo įteikti Korp! Giedra surinktas aukas Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijai „Viltis“ (Kalvarijų g. 143) per vadovę Daną Migaliova ir Vilniaus vaikų invalidų ugdymo centrui (I. Šimulionio g. 6, Vilnius) per direktorę Augienę Vilūnienę. „Vilties“ bendrija, įkurta 1989 m., vykdo žmonių su negalia integracijos į visuomenę programą. Seniau tokie asmenys gyveno globos įstaigose arba savo namuose, atskirti nuo visuomenės. Jie pergyveno neigiamą visuomenės požiūrį, skurdą. „Vilties“ bendrija steigia integracijai reikalingų tarnybų tinklą, atitinkantį neįgalųjų poreikius.

Jaudino abiejų centrų darbuotojų pasiaukojimas, rūpestingumas ir globojamų asmenų su negalia supratimas. Jie stengėsi įvairiais būdais žadinti ir lavinti sugebėjimą pažinti aplinką, galimybę pasirūpinti savimi, pajusti šventes ir ruoštis dalyvauti gyvenime.

Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Viltis“ (vadovė Dانا Migaliova) grupė buvo pakviesta į prezidentūrą, kur pilną salę vaikučių su negalia pasitiko LR prezidentas Valdas Adamkus ir jo žmona Alma.

Indrės Tijūnėlienės nuotr.

Augienės Vilūnienės nameliuose buvo švenčiamos Kūčios. Ilgi stalai buvo padengti balta staltiese, ant kurios viliojo įvairios vaišės. Ratukuose rinkosi įvairaus amžiaus neįgalus jaunimas su savo šeimomis. Kiekvieno istorija kitokia – vieni taip gimė, kiti per avariją pateko į tokią padėtį. Jų fiziniai ir protiniai sugebėjimai taip pat įvairūs.

Suprantama kalba ir vaidyba, net su humoru, buvo pristatytos Kūčių tradicijos. Susirinkusieji galėjo prisidėti prie programos. Atsilankė net Kalėdų Senelis. Širdį vėrė, kaip jaunuoliai švytinčiomis akimis, plonimu, plačia šypsena rodė džiaugsmą galėdami dalyvauti šventėje.

Su Danos Migaliovos grupe buvome pakviesti į prezidentūrą, kur pilną salę vaikučių su negalia pasitiko LR prezidentas Valdas Adamkus ir jo žmona Alma. Programą atliko neįgalųjų muzikinė grupė ir nepaprastas „Kivi“ mergaičių ansambelis (vadovė Danguolė Aukselienė). Atskubėjo Kalėdų senelis su dovanomis, kurias prezidentas ir jo žmona su meile visiems vaikučiams išdalijo, neatsisakydami su pageidaujanciais nusifotografuoti.

Artėjo Nauji metai. Tačiau bilietai į Operos ir baletu teatre „La Bayadere“ jau seniai buvo išparduoti. Taip pat ir į Paryžiuje gyvenančios pianistės Mūzos Rubackytės koncertą su Vilniaus styginiu kvartetu. Muzikos ir Teatro akademijoje bilietai jau buvo išgaravę. Tad buvo smagu Naujuosius sutikti pas bičiulius Ramojų ir Aldoną seniai pažįstamų ir įdomių, naujai susipažintų žmonių gretos. Per televiziją rodė nepaprastai gražų šventinį koncertą, o kadangi 2008 metai yra žiurkės metai vienas svečias išpuošė butą savo išlankstytomis popierinėmis žiurkytėmis. Su šampanu, dainomis, linkėjimais ir bučiniai sutikę Naujuosius, lengvoms snaigėms skraidant, baltais takeliais pėstute pasileidome į savas pastoges, po nuotaikingo vakaro ilsėtis šiltuose pataluose.

Ryte nuskubėjome į Arkikatedrą šv. Mišioms. Aikštėje rikiavosi kariai ir tautiniais rūbais pasipuošusios mergaitės. Į aikštę ateinantiesiems mergaitės dalijo Lietuvos vėliavėles. Sausio 1 d. yra Vėliavos diena.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Lietuvių Operai, gražindami loterijos bilietėlių šakneles, papildomai aukojo:

\$200 S. Mickevičius, A. V. Saulis. **\$150** M. D. Trakis. **\$115** M. J. Vizgirda. **\$110** V. Lembergas. **\$100** I. Mazurkiewicz, E. Barškėtis, G. J. Končius, K. A. Kriauciūnas, V. Karaitis. **\$90** V. Kupeikičius, Z. J. Petkus, A. Apeikienė, L. Gogiel. **\$60** O. Ramienė. **\$50** J. Rimkūnas, V. Bieliauskas, R. Connolly, Z. Baltramonas, R. Silėnas, D. V. Miselis, A. E. Pretkelis, D. R. Mackevičius, B. Nainys, R. Ramanauskas. **\$40** E. Skrupskelis, J. Strikas, K. Tautvydas, M. Mikutaitis, B. Kožica, R. Pawlicki, G. Kenter, T. Bogušas, E. Vilkas, I. Urbonas, J. B. Zaksas, D. Ilginis, J. Mikulis, G. Rimkus, A. Balbata. **\$31** D. Saulys. **\$30** O. Mamaitis, S. Tylienė. **\$25** J. Valaitis, J. Dauparas, J. Račkauskas, A. Žolynas, B. Podienė, A. Januškienė, K. Keblys. **\$20** A. Giedraitienė, A. Kavaliūnas, J. Kasčiukas, L. Butikas, V. A. Bilevičius, D. Greb. **\$15** J. N. Udrys, M. Vilutis, R. Bitėnas, J. Petkaitis, A. Ramanauskas, J. Kirvelaitis, G. Dragūnas, V. A. Kleiza, D. J. Vidžiūnas, K. D. Ječius, A. Giedraitis, A. Pažiūra. **\$10** M. Arštikys, P. Visvydas, V. V. Mažeika, N. A. Skirpstūnas, A. Alkas, R. A. Norvaišas, B. Mockienė, E. Mitchell, J. Kalvaitis, H. Laucius, R. Sidrys, J. V. Pleiry, S. Dzekorius, A. G. Reškevičius, G. Kaufmanas, A. Grushnys, G. A. Venk. **\$5** G. Karsokas, L. Jurkūnas, A. Babonas, V. O. Šalčiūnas.

\$50 A. J. Bakaitis a. a. E. Jokubausko atm.

Nuoširdžiai dėkojame ir užjaučiame E. Jokubausko artimuosius. Visi aukotojai bus įrašyti į operos „Šikšnosparnis“ programą. **Lithuanian Opera Co. Inc. 738 S. Villa Ave. Villa Park, IL 60181.**

Įvairenybės

Druskininkuose – vanojimo čempionatas

Pirmą kartą Lietuvoje rengiamas Tarptautinis vanojimo čempionatas vyks lapkričio 8 d. Druskininkų vandens parke. Varžysis vanojimo meistrai iš skirtingų Lietuvos regionų (Dzūkijos, Suvalkijos, Žemaitijos, Aukštaitijos) bei svečiai iš Suomijos, Latvijos, Baltarusijos ir Rusijos. Bus vertinama vanojimo technika, pirtininko meistriškumas bei artistiškas.

Antrą lapkričio šeštadienį Druskininkų vandens parko 18-os pirties erdvėje „Alita“ bus galima stebėti, kaip pirtyje dirba Lietuvos ir kaimyninių šalių vanojimo specialistai. Kiekvienas jų parodys originalų vanojimo būdą bei pristatys savo pirties supratimą. Vanojama bus su labai įvairiomis – beržų, ąžuolų, liepų, eukaliptų, kadagių – vantomis. Čempionate žada dalyvauti ne tik vanotojai vyrai, bet ir moterys. Visi vanojimo meistrai rungsis dėl trijų prizinių vietų ir diplomų už artistišumą bei geriausią vanojimo techniką. Druskininkų vandens parkas įsteigė 1,000 litų premiją už I-ąją vietą čempionate.

Tarptautiniame vanojimo čempionate žada dalyvauti 12 vanojimo meistrų. Kiekvieno vanotojo pasirodymui bus skiriama apie 15 minučių. Pirtininkus vertins tarptautinė komisija, kurios nariu bus ir Tarptau-

tinės pirties draugijos pirmininkas iš Suomijos Pentti Tuohimaa.

Turbūt daugelis pirties mėgėjų pripažins, kad vanta – pirties karalienė. Vanojimas vantomis, o jų profesionalas pirtininkas naudoja bent dvi, padeda intensyviai iššildyti gilesnius kūno sluoksnius per trumpą laiką, suaktyvinti paviršinę kraujotaką, paskatinti prakaitavimą. Vantos prilimpa prie odos, perduoda jai vertingas biologiškai aktyvias medžiagas ir sugeria gausiai išsiskiriančią prakaitą. Vyksta intensyvus organizmo valymas nuo medžiagų apykaitos šlakų ir toksinų. Vanojant žmogų veikia ir augalo energija – kiekvienos rūšies savaip.

Balsas.lt

Politinė lygsvara „arba ir šian ir ten“. Vaižganto komentaras po šaržu: „Lietuvių atstovas Rusų Dūmoje teisininkas Martynas Yčas iš pradžių buvo neiškus. Gal jam pačiam nebuvo aiški žymi paskui jo rolė. Jis sviro šian, sviro ten, neva pusiausvyrą palaikydamas, realiai nieko nenusverdama. Čia jis ir laiko žemės rutulio pusiausvyrą.“

Įžvalgūs piešiniu ir žodžiu

LAIMA APANAČIENĖ

Adomas Varnas „Ant politikos laktų“ – Kaunas: Pasaulio kultūros mokslo ir švietimo centras, 2007. – 56 p.

Ne taip seniai, atvykęs į „Draugo“ redakciją, mūsų korespondentas Petras Petrutis atnešė dovanų knygą. Kadangi knygos autorių dailininką Adomą Varną dar mena čikagiečiai manau, kad jiems, o ir kitiems, bus įdomu sužinoti, kas tai per knyga.

Tai fotografuotinė antroji Adomo Varno knygos „Ant politikos laktų“ laida. Pirmoji buvo išleista net 1922 metais (gal kas iš skaitytojų yra varčęs šią knygą arba ją turi?). Nors ant knygos viršelio parašyta tik vieno autorius – A. Varno – pavardė iš tikrųjų tai – žinomo dailininko ir Juozo Tumo-Vaižganto bendras darbas – šaržų (karikatūrų) ir protokoliškai politikų debatuose patvirtintų minčių rinkinys bei išsamus, pateikiantis platų istorinį foną, kupinas ir šandien aktualių įžvalgų Vaižganto komentaras.

A. Varnas (1879 01 02 – 1979 07 19) žinomas kaip dailininkas tapytojas, grafikas, liaudies meno rinkėjas, pedagogas. Sunku pasakyti, kada susitiko A. Varnas ir jaunas kunigas Vaižgantas (1869 09 20 – 1933 04 29), tačiau labiausiai jie suartėjo 1917 metais Petrapilyje keletą dienų dirbusiame Lietuvių Seime, kur Vaižgantas karštai pasisakė už Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą. Jie bendradarbiavo ir toliau. Ta jų draugystė subrandino ir šį bendrą jų kūrinį, kuris neprarado aktualumo ir šiomis

dienomis.

A. Varno garsieji šaržai „Ant politikos laktų“ yra gimę iš jo sugebėjimo stebėti žmonių charakterius. Jį drąsiai galima laikyti pirmuoju šaržų kūrėju Lietuvoje. Pirmieji jo šaržai pasirodė dar 1914 metais. A. Varnas yra padaręs šimtus šaržų. „Ant politikos laktų“ parodo jo retą talentą šioje srityje – nė vienas iš lietuvių menininkų šioje meno srityje neprilygo Varnui. Įžvalgus savo žodžiu buvo ir Vaižgantas, išpėdamas, kad juokas čia neužgaulingas, tačiau pamokantis. Savo pamąstymų pabaigoje Vaižgantas rašo: „Už šį aiškinimą šaržų autorius A. Varnas, žinoma, neatsako. Aš jo nė klausti neesu klausęs, ką, būtent, jis norėjo savo piešniais pasakyti“.

Knygoje – 33 Lietuvos politikos veikėjų atvaizdai. Patekusieji į knygą veikėjai vaizduoja keletą laikotarpių: „Prieš karą“, „Pradžioje karo Vilniuje“, „Per karą Petrapilyje“, „Rusijos Lietuvių Seimas“ ir „Į galą didžiojo Karo Rusijoje“.

Net ir praėjus daugeliui metų įdomu žiūrėti į buvusių politikų šaržus. Pagauni save manant, kad per tiek metų niekas nepasikeitė – tos pačios rietenos, tas pats noras būtų prie lovio. Stebina dailininko galėjimas „pagauti“ politikus reikiamoje vietoje, mokėjimas ne tik piešti karikatūras, bet ir parodyti tą epochą. Jo iliustracijos gyvos, įdomios. Visus piešiamuosius – ir „geruosius“, ir „bloguosius“ – jis apvelka šaržo rūbu ir „sodina ant laktų“, ant kurių oi, kaip nelengva išsilaikyti.

Reikia padėkoti Lietuvos išeivijos mokslininkui, VDU Atkūrimo tarybos garbės nariui prof. Martynui Yčui (jo tėvo šaržas taip pat yra šiame leidinyje), kurio dėka išėjo šis daugeliu požiūrių originalus, turintis išliekamą vertę meno kūriny. Profesorius M. Yčo pageidavimu leidinys yra tiksliai originalo kopija.

„Žvelgiant į priekį būtų galima palinkėti, kad mūsų politinis gyvenimas ir jo veikėjai artimiausiu metu susilauktų naujo A. Varno, kuris nupieštų juos atitinkančius šaržoportretus, ir savo Vaižganto, kuris pateiktų jų adekvačią interpretaciją“, – rašo leidėjai knygos „Pratarmėje“. Na, o kol naujų varnų ir vaižgantų dar neatsirado, pavartykime A. Varno ir Vaižganto knygą „Ant politikos laktų“.

POSĖDŽIAVO XIV PLMKS ORGANIZACINIS KOMITETAS

DANUTĖ BINDOKIENĖ

2008 m. lapkričio 1 d. popietę Pasaulio lietuvių centro posėdžių kambaryje įvyko XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo organizacinio komiteto posėdis. Iki simpoziumo pradžios belikus mažiau kaip mėnesiui, buvo svarbu pasikalbėti apie jau atliktus paruošiamuosius darbus, o ypač apie tai, ką dar būtinau reikiai atlikti. Posėdyje dalyvavo simpoziumo ruošėjai – JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas, programos komiteto kopirmininkas dr. Stasys Bačkaitis, vykdomieji organizacinio komiteto kopirmininkai Marija Remienė ir Algis Kazlauskas, finansais besirūpinantys – Liudas Šlenys ir Dalia Povilaitienė, transporto ir apžvalginį kelionių organizatorius Rimantas Dirvonis, garso ir vaizdo technika besirūpinantis Sidas Ulevičius, registracijos reikalų vadovė Aldona Vaitienė, Amerikos Vidurio Vakarų LB apygardos pirmininkė Aušrelė Sakalaitė, pokylio programos vadovė Audrė Budrytė-Nakienė, už informacijos stendus atsakingas Romas Kronas, apžvalginę kelionę į Illinois Institute of Technology ir Northwestern University tvarkantis dr. Donatas Tijūnelis ir simpoziumo informacijos sklaidimui besirūpinanti Danutė Bindokienė.

Dr. S. Bačkaitis, pradėjęs posėdį, pranešė, kad yra užsiregistravę (bent iki šiol) 156 mokslininkai: 50-60 dalyvavusių plenarinėse, o kiti mokslinėse sesijose. Jau galutinai sudaryta plenarinių ir mokslinių sesijų programa, tik būtina kuo plačiau paskleisti informaciją apie lapkričio 26-30 d. Pasaulio lietuvių centre vyksiantį XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumą. Labai svarbu, kad juo susidomėtų plačioji lietuvių visuomenė ir gausiai dalyvautų sesijose.

Prelegentai ir svečiai iš Lietuvos atvyksta antradienio vakare (lapkričio 25 d.). Trečiadienį jiems ruošiamos pažintinės kelionės į Argonne National laboratorijas (rūpinasi dr. Algirdas Marchertas), Northwestern University ir Illinois Institute of Technology, kur Lietuvos mokslininkams ruošiamas ypač iškilmingas priėmimas. Trečiadienio vakare PLC įvyks simpoziumo atidarymas ir susipažinimo vakaras tik kviestiniams svečiams.

Mokslinės sesijos prasideda ketvirtadienį, lapkričio 27 d., 8:30 val. r. Plenarinių sesijų pradžia – 10:30 val. r. Pirmąją simpoziumo dieną vyks 17 mokslinių ir dvi plenarinės sesijos. Išsamesnė programa bus paskelbta žiniasklaidoje, tačiau verta atkreipti dėmesį į plenarines sesijas: pirmojoje dalyvauja trys Lietuvos ministerijos – Užsienio reikalų, Žemės ūkio, Švietimo ir mokslo; antroji susitelkia ties lituanistininiu švietimu išeivijoje – jo problemomis ir perspektyvomis. Kadangi ketvirtadienį Amerikoje švenčiama Padėkos diena, svečiai iš Lietuvos bus supažindinti su Padėkos dienos tradicija ir pavaišinti amerikiečių pietumis.

Penktadienį mokslinių sesijų pradžia taip pat 8:30 val. r. Jų tematika – nuo lituanistinio švietimo, istorinio žvilgsnio į lietuvių ir prūsų

kalbą, gamtos mokslų, jaunimo sociokultūros, architektūros, psichologijos ir socialinių mokslų, lietuvių literatūros, žemės ūkio ir kt. Plenarinės sesijos prasidės 10:30 val. r. Tarp nagrinėjamų temų yra „Energetikos iššūkiai pasaulyje ir Lietuvoje“, „Valstybė ir tauta – jų dermė“, „Aukštasis mokslas – pasaulio ir Lietuvos perspektyva“, „Žemės ūkis šiandien ir jo perspektyvos“. Plenarinėse sesijose pranešimus skaitys arba diskutuos dalyvaus apie 20 prelegentų iš įvairių pasaulio šalių. Penktadienį taip pat vyks filmų festivalis, kuris, be abejo, sudomins mūsų publiką.

Šeštadienį, lapkričio 29 d., numatomos penkios mokslinės ir dvi plenarinės sesijos. Plenarinėse bus kalbama apie sveikatingumą („Visuomenės sveikatingumas ir iššūkiai medicinai“, vad. dr. Rasa Kazlauskaitė) ir teisėsaugą („Valstybė ir teisėsauga“, vad. Regina Narušienė). Šeštadienio vakare Marriott viešbutyje, Burr Ridge, IL, vyks iškilmingas simpoziumo pokylis, kuriame dalyvaus ne tik svečiai ir mokslininkai iš Lietuvos, bet taip pat keletas žymių vietinių asmenų. Į pokylį nuoširdžiai kviečiama ir lietuviškoji visuomenė (bilietai gaunami „Seklyčioje“, PLC būstinėje, Jaunimo centre, „Lietuvėlėje“; teirautis tel. 800-625-1170).

Sekmadienį, lapkričio 30 d., 11 val. r. – šv. Mišios Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje. 12:15 val. p. p. – dvi plenarinės sesijos: „Sovietų respublikos Lietuvoje ir jų psichologinės pasekmės po 50 metų“ (vad. Algis Norvilas, Danutė Gailienė, Evaldas Kazlauskas, Romualdas Kriaučiūnas, Vėjūnė Domanskaitė-Gota) ir „Į tėvynę sugrįžimas“. Pastarajai vadovauja dr. Daumantas Matulis (kiti dalyviai: Žilvinas Beliauskas, Violeta Raulynaitienė, Laurynas Misevičius, Giedrė Šipailaitė).

Organizacinio komiteto posėdis buvo ilgas ir darbingas. Visi jo nariai nuoširdžiai dirba ir atlieka jiems pavestas pareigas. XIV PLMKS darbai sparčiai rieda pirmyn, nors jų galo, kaip buvo galima suprasti iš pasisakymų ir diskusijų posėdyje, dar toli gražu nematyti. Nepaisant, kokie iššūkiai (ypač nenumatyti, kurių, tokio masto renginį ruošiant, visuomet pasitaiko) laukia ateinančių trijų savaitių laikotarpiu, organizacinis komitetas pasiruošęs juos nugalėti, problemas išspręsti, kad šis – jubiliejinis simpoziumas, minintis 40 metų nuo pirmojo MKS 1969 metais – puikiai pavyktų. Žinoma, net ir geriausias pasiruošimas neužtikrins sėkmės, jeigu nebus visuomenės susidomėjimo, jeigu plenarinių ir mokslinių sesijų patalpose vėpsos tik tuščios kėdės. Verta priminti, kad Lietuvoje eilinė publika nelabai domisi tokio pobūdžio renginiais ir ten ruoštieji PLMK simpoziumai svečių nedaug sulaukdavo. Kaip praeitis parodė, išeivijos lietuvių visuomenės požiūris į šį mokslo ir kultūros renginį yra visiškai skirtingas: tiek mokslinėse, tiek plenarinėse sesijose niekuomet netrūko publikos. Tad tikimės, kad ir šiam sukaktuviniam simpoziumui mūsų visuomenė parodys reikiamą dėmesį, gausiai jo sesijose bei kituose renginiuose dalyvaudama.

MAŽOJI LIETUVA

Konferencija Karaliaučiuje

Atkelta iš 8 psl.

Kitoje sekcijoje vyko profesinio meistriškumo pamokos Kaliningrado srities (Karaliaučiaus krašto) lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojams ir I. Kanto universiteto studentams, besimokantiems lietuvių kalbos.

Doc. dr. **Jolanta Zaborskaitė**, Lietuvių kalbos instituto direktorė, kalbėjo apie lietuvių kalbos išteklius internete ir jų naudojimo kalbos studijoms galimybes, kalbinius žaidimus, supažindino su žodynais, parodė, kaip mokyti lietuvių kalbos interneto pagalba.

Vilniaus pedagoginio universiteto doc. dr. **Zitos Jackūnaitės** pranešimo tema – samprotavimo mokyimo metodika. Ji kalbėjo apie samprotavimo kūrimą, argumentavimo mokymą ir argumentų tipus.

Doc. dr. **Grażina Aleknaitė** iš Vilniaus pedagoginio universiteto supažindino su balsių kaita D. Kleino gramatikoje ir dabartinės lietuvių kalbos aprašuose.

Prof. dr. **Lidija Leikuma** iš Rygos universiteto kalbėjo apie pirmos latgaliečių kalbos gramatikos rengimą perspaudai. Ši **A. Skrindos** gramatika išleista 1908 m. Sankt Peterburge, dabar ją norima išleisti iš naujo.

Doc. fil. m. k. **Aleksejaus Andropovo** iš Sankt Peterburgo valstybinio universiteto ir asp. **Jekaterinos Sizovos** iš Tomsko valstybinio universiteto mokslinės bibliotekos pranešimo tema – K. Būgos bibliotekos likimas Tomsko valstybiniame universitete. K. Būga mokėsi ir dirbo Sankt Peterburgo universitete. Tai vienas žymiausių baltų kalbos tyrinėtojų, daug nuveikęs lietuvių leksikologijos ir leksikografijos srityse, baltų onomastikos pradininkas, daug dėmesio skyręs prūsų kalbos tyrinėjimui. Asp. J. Syzova papasakojo apie Tomsko valstybinio universiteto bibliotekoje, vienoje didžiausių Sibiro bibliotekų, išlikusių K. Būgos knygų likimą. Joje knygos kaupiamos nuo

XV a.

Dr. Arvydas Juozaitis kalbėjo apie Lietuvos kultūrą 2009 m. išvakarėse, prisiminė ankstesnes konferencijas, įvykusias I. Kanto universitete, kalbėjo apie Vilnių kaip ateinančių metų Europos kultūros sostinę, apie pasaulines parodas, kuriose dalyvauja Lietuva.

***

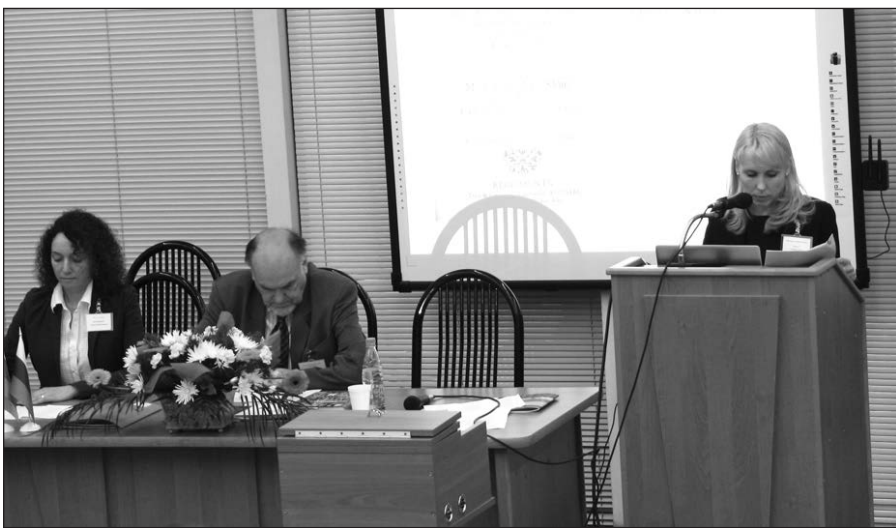
Greitai prabėgo dvi konferencijos dienos, įvyko penki posėdžiai, kurių metu išklaudyta 18 pranešimų. Lanckėmės LR gen. konsulate, kur susitikome su konsulu V. Baubliu ir kultūros atašė A. Juozaičiu, klausėmės pasakojimo apie Karaliaučių ir jo istoriją, žiūrėjome fotonuotraukas apie miestą, pasivaikštinėjome po rudenėjantį „Jaunystės“ parką, bendravome.

Konferencijos uždaryme Lietuvių kalbos instituto direktorė **J. Zaborskaitė** padėkojo visiems, kurie organizavo šią konferenciją, pasidžiaugė, kad su I. Kanto universiteto rektoriumi aptarė tolimesnį bendradarbiavimą. Kitas susitikimas konferencija bus skirta Lietuvos tūkstantmečiui.

Natalija Lichina, I. Kanto universiteto fakulteto dekanė, sakė, kad ateityje reikia sistemingo bendradarbiavimo, pastoviai veikiančio lietuvių kalbos seminaro, nes tai skatina studentus domėtis lietuvių kalba ir kultūra. Ji padėkojo Juozaičiui, kuris daug padarė, kad I. Kanto universitete būtų atidarytas lietuvių kalbos kabinetas, kad vyktų tokios konferencijos.

Konferencijoje dalyvavo Mažosios Lietuvos fondo atstovė Rūta Mačiūnienė, kurios šaknys Mažojoje Lietuvoje. Ji apmokėjo mokytojams kelionės išlaidas.

Dėkojame už galimybę dalyvauti tokioje mokslo konferencijoje, kurios metu daug sužinojome apie lingvistinės minties raidą ir įžymius Lietuvos kalbininkus.

Jono Glinskio nuotr.

A. a. inž. Pranas Naris

Šių metų spalio 16 d. labai netikėtai mus paliko inžinierius Pranas Naris. Jis buvo pašarvotas Petkaus koplyčioje, Lemont, IL, kur sekmdienį, spalio 19 d., su juo atsisveikino jo didelė šeima ir gausus draugų būrys. Pirmadienį po iškilmingų gedulingų šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje Pranas Naris buvo palydėtas ir palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Malonu buvo pastebėti, kad šeimos pakviesti prie atsisveikinimo prisidėti mielai sutiko Čikagos Lietuvių operos choras, kuriame Pranas daug metų dainavo. Ačiū labai jo vadovui Momkui ir kitiems chorisams, radusiems laiko savo dalyvavimu pagerbti jų ilgametį buvusį narį.

Atsisveikinimo metu tėvas A. Saulaitis sukalbėjo atitinkamas maldas, o operos choras sugiedojo „Requiem“ ir „Tėve mūsų“, o Asta Zimkienė paskaitė Prano žmonos parinktą poeto Bernardo Brazdžionio eilėraštį.

Mes visi gimstame laikiniais kūnais, kurie mums yra duoti džiaugtis gyvenimu, patirti žinojimo troškimą, daryti gera mūsų artimiesiems ir garbinti Dievą. Ir kai gyvenimo džiaugsmas tampa kančia, kai užuot padėjus kitiems, mes pradėdame tapti kitų apsunkinimu, Dievas atranda sprendimą, ir jis mus tuomet pasiima pas save. Bet kodėl Dievas iš mūsų taip staiga atima sveiką, nesirgusį, nors ir metuose pribrendusį žmogų? Nesuprasime, nes tokia Dievo valia.

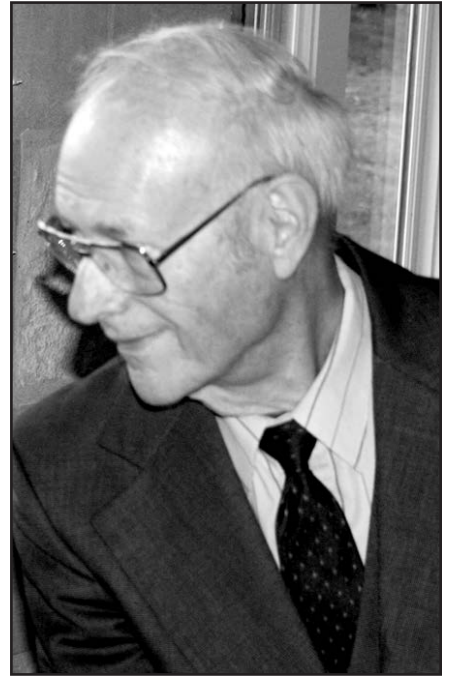
Pranas gimė Kybartuose 1927 m. sausio 25 d. Ten praleido vaikystę, gimnaziją lankė Klaipėdoje ir Vilniuje. Kaip ir daugelis mūsų, jis dėl artėjančio fronto 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, kur nuošaliame Bavarijos miestelyje Eichstaett 1946 m. baigė tos gimnazijos pirmąją laidą, kartu su bene 55 kitais iš tėvynės rusų išvytais jaunais lietuviais. Kartu su Pranu, tada dar Narijausku, gimnaziją baigė ir Valdemaras Adamkavičius su Alma Nutautaitė, dabartine Lietuvos prezidentine pora.

Prezidentas Adamkus, sužinojęs apie buvusio savo klasės draugo netikėtą mirtį, prisimindamas per daugelį metų kartu su Pranu daug praleistų akimirkų, paskubėjo išreikšti užuojautą jo žmonai Gintrai ir visai šeimai.

Baigus gimnaziją jaunam energingam vyrui tuojau parūpo tęsti mokslus toliau. Žvalus vaikinys netrukus susirado universitetą, tuomet vadinamą Technische Hochschule, Baden krašto Karlsruhe mieste, netoli nuo Prancūzijos sienos. Čia netrukus atsirado ir jauna muzikos studentė Gintra Babickaitė, su kuria jis sukūrė gražią lietuvišką šeimą. Deja, prasidėjusi emigracija, o gal ir jaunoji muzikė, jam sutrukdė baigti aukštuosius mokslus Vokietijoje.

Amerikoje reikėjo dirbti ir išlaikyti augančią šeimą. Bet Pranas tęsė mokslus toliau ir 1958 m. baigė Illinois Institute of Technology statybos inžinieriaus laipsniu. Dar būdamas studentu, Pranas veikliai įsijungė į jaunų akademikų būrį, kuris visuomenėje tapo žinomas kaip santariečiai-šviesininkai. Judrus jaunuolis rado laiko ir sportui – žaidė krepšinį, o teniso neapleido net iki beveik paskutinių savo gyvenimo dienų.

Baigęs mokslus, Pranas dirbo keliose firmose „Harza Engineering“, Bartkus and Assoc. ir kitur. Specializavosi didžiųjų uztvankų ir tiltų statybose. Metams buvo išsiųstas net į Pakistaną.

Inž. Pranas Naris

Pranas ir Gintra išaugino labai gražią lietuvišką šeimą – dvi dukras ir du sūnus, kurie jiems padovanojo krūvą anūkų. Vyriausiąją dukrą Dainą Rudaitienę sekė sūnus Aldas, finansininkas, Marius – chemijos mokslų daktaras, o jauniausioji Laura Lapinskienė – architektė ir meno mokytoja. Visi keturi karšti lietuviškos puoselėtojai.

Augindamas tokią gana gausią šeimą, inžinierius Pranas nesitenkino tik savo pagrindine specialybe – statybos inžinerija. Jis kartu su Gintra rado laiko įžiebtį savo vaikuose skautybės ugnelę. Priklausė Lietuvių Bendruomenei, Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungai. Pasižymėjo ir kaip spaudos žmogus, daugybę metų bendradarbiavo „Technikos žodyje“ ir „Pasaulio lietuvių“, abiem žurnalams padovanojo daug valandų ir ne vieną aukšto lygio straipsnį.

Kaip ir mes visi, Pranas teturėjo tik 24 valandas paroje, bet jis ilgus metus sugebėjo atrasti laiko prisidėti prie Lietuvių operos choro. Dainos jis niekada neužmiršo, tik paskutiniu laiku jis ją iškeitė į giesmę, giedodamas Pal. Jurgio Matulaičio misijos chore.

Jo meilę dainavimui, menui ir operai skatino ir dalijosi jo žmona Gintra. Ir kaip skaudu, gal net ironiškai, kad Prano gyvenimo siūlas nutrūko kaip tik tuojau po jų abiejų girdėtos Čikagos Lyric statytos operos „Perlų žvejai“. Mirties angelas Praną pasitiko jiems abiemis sėdint traukinyje, ruošiantis keliauti namų link. Niekada nesirgusi širdis staiga sustojo ir taip šeima prarado rūpestingą vyrą ir tėvą, anūkaiti – senelį, misijos choras – ištikimą narį, lietuvių bendruomenė – taurų lietuvi, teniso mėgėjai – gerą partnerį, o ALIAS ir buvęs TŽ žurnalas – ilgametį bendradarbį.

Pabaigoje su Pranu atsisveikino buvęs Operos valdybos pirm. Vytautas Radzius ir misijos choro vadovas Romanas Stropus. Bendros vaikystės dienas Klaipėdoje prisiminė Leonas Maskaliūnas, o apie Prano vėlesnį darbą lietuviškoje spaudoje išsamiai pakalbėjo Bronius Nainys. Aleksas Lauraitis trumpai prisiminė Praną kaip entuziastingą sportininką.

Atsisveikinimas pasibaigė Lietuvių operos chorui ir visiems susirinkusiems kartu sugiedojus du „Marija, Marija“ posmus.

A. V.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Lapkričio 11 d., Veteranų diena,** dienraščio „Draugas“ redakcija nedirbs. Skaitytojams pranešame, kad kitą savaitę antradienio dienos laikraštis nebus išleistas.

◆**Adv. Saulius Kuprys, kuris vadovauja Amerikos Lietuvių Tarybai,** prieš 3 metus tapo ir SLA organizacijos vicepirmininku. Jis yra vienas iš SLA 69-jo seimo, kuris prasidės lapkričio 8 d. 9 val. r. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, rengėjų.

◆**Visus nuoširdžiai kviečiame** į kasmetinę madų parodą Rudens simfonija – praeitis ir ateitis“, kuri įvyks sekmadienį, lapkričio 9 d., 12:30 val. po pietų, Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje (14911 127th St., Lemont, IL). Bilietus užsisakyti iki lapkričio 5 d. Skambinti **Dainai, tel. 630-852-3204 arba Žibutei tel. 630-257-0153.**

◆**Socialinių reikalų skyrius** Lemonte skelbia lapkričio mėn. rodomų lietuviškų dokumentinių filmų sąrašą. Lapkričio 12 d. – „Dotnuva“ (2 dalis); lapkričio 19 d. – „Antalieptė“; lapkričio 26 d. „Baisiogala“. Filmai rodomi Lietuvių dailės muziejaus salėje. Pradžią – 2 val. p. p. Maloniai kviečiame.

◆**JAV LB Brighton Park apylinkės** valdyba sekmadienį, lapkričio 9 d. po lietuviškų 10 val. r. šv. Mišių ruošia pietus ir visus apylinkės lietuvius bei svečius kviečia paskanauti ir paremti lietuvišką veiklą.

◆**Gruodžio 14 d., sekmadienį, 5 val. p. p.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje iškilmingame pokylyje „Metų žmogaus 2008“ žymuo bus įteiktas LR ambasadoriui Kanadoje Gintei Damušytei. Bilietus į pokylį galima užsisakyti paskambinus arba užėjus į muziejų. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Informacija telefonu: 773-582-6500.

◆**Jaunimo centro tradicinė vakarienė** vyks gruodžio 7 d., sekmadienį, didžiojoje salėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. 2 val. p. p. Jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios, giedos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, akompanuos muzikas Manigirdas Motekaitis. 3 val. p. p. sa-

lėje po oficialios dalies, kunigas Lionginas Virbalas, SJ, rodys skaidres apie ilgametę Jėzuitų veiklą. Meninės programos atlikėja solistė Daia Lietuvninkienė, akompaniatorius M. Motekaitis. Vyks loterija. Stalus ir pavienes vietas galite užsisakyti telefonu: 708-447-4501 (Milda Šatienė) ir telefonu: 708-636-6837 (Anelė Pocienė). Maloniai kviečiame dalyvauti lietuvių visuomenę.

◆**Lietuvių dienos, vykusios** spalio 4-5 dienomis, Los Angeles, CA, daug dėmesio sulaukė ir Lietuvių Fondas. Šio renginio metu į Lietuvių Fondą įstojo 7 nauji nariai ir 20 naujų narių-kandidatų. Taip pat surinkta įnašų (2,118 dol.) Ypatingai dėjuojame, kad šiais metais, Lietuvių Fondo Jaunimo metais, įsijungė daug studentų, kurie pasižadėjo aukoti Lietuvių Fondui kas mėnesį naudodami kreditines korteles. Lietuvių Fondo vadovybė dėkoja visiems parėmusiems Lietuvių Fondą. LF adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel.: 630-257-1616, tinklalapis: www.lithuanianfoundation.org.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**Lietuvos Respublikos ambasada** Washington, DC maloniai kviečia Jus paminėti Lietuvos diplomatinės tarnybos 90 metų jubiliejų. Minėjimas įvyks prie Povilo Žadeikio Lietuvos atstovo JAV (1935-1957) kapo 2008 m. lapkričio 7 d., penktadienį, 3 val. p. p. Adresas: Mt Olivet Cemetery (Section 61, Lot 16, E), 1300 Bladensburg Rd., NE, Washington, DC 20002

◆**Jei planuojate būti Denver, CO** lapkričio 14 d., kviečiame Jus į pirmojo Europos muzikos festivalio Denver koncertą, kuris vyks 7 val. v., 1842 Parker Rd., Denver, CO. Šalia kitų grupių koncertuos ir lietuvių muzikantų grupė „Kolorado vabalai“. Tel. pasiteiravimui: 303-995-2006.

Pirksiu **Jono Rimšos, Viktoro Vizgirdos, Prano Domšaičio, Adomo Galdiko, Kazimiero Žoromskio** tapybos darbus.
Tel.: **708-349-0348**

Čikagos lituanistinėje mokykloje šeštadienį, lapkričio 1 d., kun. Antanas Gražulis, SJ aukojo šv. Mišias už visus mirusius. Mokytojai ir mokiniai bei jų tėveliai savo mirusiems artimiesiems uždegė žvakeles ir prisiminė juos maldose.

Laimos Apanavičienės nuotr.

„Draugo“ knygynėlyje

Ant angelo sparnų

Zita Kirsnauskaitė
Ant Angelo sparnų
On the Wings of an Angel

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, draugų padrasinta, išleidau pirmą eilėraščių knygą 'Kančios šviesa' (1998 m.). Tai – išskirtinai sakralinės poezijos knyga. Po metų išėjo 'Nedūžtančios viltys', dar po metų – 'Viena vėjyje'. 2002 metais išėjo brandesnė knyga 'Spindinti giesmė', kurioje nemažą dalį užima kompozitoriaus Liongino Abariaus giesmės ir romanai, sukurti pagal mano eiles, – pasakoja apie savo kūrybą Z. Kirsnauskaitė.

Rugpjūčio mėnesį Lietuvių dailės muziejų, Pasaulio lietuvių centre vyko jos poezijos popietė, kur čikagiečiai pirmą kartą galėjo plačiau susipažinti su šios poetės kūryba. Mėgstantys sakralinę poeziją knygą „Ant Angelo sparnų“ (kaina – 20 dol.) gali įsigyti paštu, pridėdami 10,25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. siuntimo mokesčiai. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

Mūsų knygynėlyje poetės Zitės Kirsnauskaitės poezijos knygelė „Ant Angelo sparnų“.

„Rašyti pradėjau jaunystėje. Esu nuo mažens labai religinga. Sovietiniais laikais buvo neįmanoma rodyti meilę sakralinei poezijai ar ja džiaugtis. Rašančiam daug ką reikėdavo slėpti į stalčių. Taip dariau ir aš. Tik

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Dalia M. Garūnas, gyvenanti **Wheaton, IL**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ ir 50 dol. auką. Dėkojame Jums, kad mus skaitote ir remiate.

Vanda Brazdziunas, gyvenanti **Palos Park, IL**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Rochester šv. Jurgio lietuvių parapija spalio 10-12 dienomis minėjo savo 100-ąsias metines. Šventėje dalyvavo daug garbių svečių. Keletas akimirų iš praėjusios šventės. Nuotraukose: šv. Mišias koncelebravo (iš kairės): šv. Jurgio parapijos klebonas Dominic Mockevicius, vyskupas Eugenijus Bartulis iš Šiaulių ir Toronto Prisikėlimo parapijos klebonas Augustinas Simanavičius, OFM. Šv. Mišių giedojo jaunimo choras iš Radviliškio (Lietuva). Šventės rengimo komitetas (iš kairės): parapijos klebonas Dominic Mockevicius, Jan Naujokas, Raimundas Kirsteinas, Algis Bulsys, Birutė Litvinas (pirmininkė), Eugenija Bulsys, Giedrė Logminaitė-Jankauskis, Rūta Monoenko, Gražina Kavaliūnas, Raimundas Obalis, Živilė Tamoshunas, Eugenijus Vidmantas, Roma Chesonis, Lina Alvarado, Jeanne Vidmantas.

Geniaus Vidmanto nuotraukos

